

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

ŠTEVILNI NEODLOČENI VOLIVCI SO SE ZADNJI TRENUTEK ODLOČILI IN GLASOVALI PROTI CARTERJU

Prepričljiva zmaga republikanca Ronalda Reagana je izzvala previdne reakcije mednarodne javnosti

Reaganova konservativna usmerjenost prispevala k uspehu republikanske stranke v senatu in poslanski zbornici - Veliko pričakovane v svetu za imena novih članov administracije - Takošnja okrepitev dolarja na svetovnih borzah

REZULTATI VOLITEV

Po še nedokončenih podatkih je na ameriških predsedniških volitvah glasovalo 84,9 milijona ali 52,9 odstotka vseh volilnih upravičencev. Ko so pregledali 98 odstotkov oddanih glasov je Reagan prejel 42.364.850 glasov ali 51 odstotkov, Carter 34.143.808 glasov ali 41 odstotkov, Anderson pa 5.487.232 kar predstavlja 7 odstotkov oddanih glasovnic. Reagan si je zagotovil 483 velikih volivcev, Carter pa le 49. Republikanska stranka je pridobila devet mest v senatu in jih ima sedaj 50, ki jih je izgubila demokratska stranka. Republikanska stranka je tudi za približno 12 odstotkov povečala svojo prisotnost v poslanski zbornici.

NEW YORK — Bivši guverner federalne države Kalifornije Ronald Reagan, kandidat republikanske stranke, je zmagal na volitvah za predsednika ZDA. V tekmi za mesto v Beli hiši je s precejšnjo razliko v številu glasov premagal demokratskega kandidata Jimmyja Carterja. O zmagi Reagana so sicer govorile tudi zadnje raziskave javnega mnenja, ki so mu dajale manjšo prednost, ta pa je bila vedno v okvirih možnih tlorisov. Le redki politični opazovalci so torej pričakovali, da se bo tolikšno število neodločenih volivcev zadnji trenutek odločilo za bivega filmskega igralca.

Prepričljiva zmaga republikanskega kandidata je delno presenetila vso svetovno javnost. V Sovjetski zvezi, kjer so komentirali v teku ameriške volilne kampanje iz previdnosti postopoma opuščali odklonilno stališče do Reagana, so se večer predvsem spraševali v kolikšni meri bo novi predsednik uspešno vodil svoje predvolilne programe, v katerih se zavzema za okrepitev ameriških volivskih sil. Zelo previdne so tudi reakcije iz zahodnoevropskih prestolnic, v komentarjih se opazja dočena mera nezaupanja do novega stanovaleca Bele hiše. V Zahodni Nemčiji in Franciji so se komentirali še posebej za-

ustavili na vprašanih nadaljnjega razvoja procesa popuščanja napetosti in kako bo Reagan vzpostavil odnose z vzhodno vesolje. Nekateri so tudi izrazili bojazn, da bi konservativni predsednik poskušal okrepiti svoje pozicije iz hladne vojne. O novozvoljenem ameriškem predsedniku je spregovorila tudi kitajska tiskovna agencija, ki je med drugim opozorila Reagana, naj upošteva dosedanje sporazume med obema državama glede Tajvana. Z zadovoljstvom se sprejeli Reaganovo zmago v Izraelu, kjer pričakujejo, da bo republikanski predsednik še okrepil ameriško vo-

jaško pomoč tej državi, saj je med volilno kampanjo večkrat poudaril, da je Izrael nosilec ameriških interesov na Blaznem vzhodu. Izvolitev Reagana so ugodno ocenili tudi britanski vladni krogi. Thatcherja pa ga je že povabila naj čimprej obišče Veliko Britanijo. Na rezultate ameriških predsedniških volitev so večer reagirali tudi na vseh svetovnih borzah. Oblepila se je vrednost dolarja in zlata obenem se je tudi za približno deset odstotkov povečala vrednost delnic ameriške vojaške industrije.

Priljubeno uro potem ko je telefonsko čestital novemu predsedniku se je s svojim tradicionalnim namočenjem pojavil v washingtonskem hotelu, kjer je imel sedež njegov volilni štab. Vidno razočaran nad porazom je prebral brzojavu, ki jo je poslal zmagovalcu. V njej je napisal, da sprejema odločitev ameriškega ljudstva in da namerava najtesneje sodelovati z Reaganom v prehodnem obdobju, ki bo trajalo dva meseca in petnajst dni ter se bo končalo 20. januarja prihodnjega leta, ko se bo Reagan tudi uradno preselil v Belo hišo.

Cisto drugačno je bilo orazje v Los Angelesu, kjer so privrženci novega predsednika bučno proslavljali zmago. Reagan se je vidno gajen zalivali vsem volivcem, ki so mu zaupali vođenje Združenih držav Amerike v naslednjih starih letih. Slovesno je tudi obljubil, da jih ne bo razočaral. Reagan je širili deset predsednik v zgodovini ZDA, obenem pa je prvi kandidat, ki mu je po letu 1932 uspelo premagati predsednika, ki se je ponovno predstavil na volitvah. Nasprotnika je premagal tudi v tistih državah, kjer je bil leta po vseh ocenah precej močnejši, kot na primer v južnih državah in v New Yorku. Za Reagana je namreč glasovalo tudi

veliko število črncev in nezaposlenih. Najslabše stoječi sloji ameriškega prebivalstva so si namreč dejansko postavili vprašanja, ki jih je na koncu televizijske debate nastel republikanski kandidat. Takrat je namreč Reagan med drugim svetoval volivcem, naj se vprašajo, če je kupna moč njihovih plač večja kot pred štirimi leti. Na to vprašanje morajo Američani nedvomno odgovoriti, da se je gospodarski položaj v tem času poslabšal, okrepila sta se inflacija in nezaposlenost. Na omenjenem nastopu je republikanski kandidat tudi prepričal ameriške volivce, da ni tako nevaren kot ga je prikazoval Carter, ampak da se popolnoma zaveda težav, s katerimi se srečuje ameriško gospodarstvo in tudi v zunanji politiki ima izdelane jasne cilje, ki niso v nasprotju s politiko popuščanja napetosti v svetu.

Sedaj bo moral novozvoljeni predsednik čimprej imenovati sodelavce, ki mu bodo pomagali sestaviti stvar-

nejše smernice njegove bodoče politike. Prav od izbire sodelavcev je v marsičem odvisno, kakšna bo Reaganova politika. Podpredsednik, ki je do sedaj edina znana oseba Reaganove administracije, bo George Bush, bivši predsednik republikanske stranke in bivši direktor CIA, ki ga je Reagan premagal na primarnih volitvah in je nato sprejel kandidaturu za podpredsednika. Nekateri opazovalci menijo, da bo Reagan poklical v Washington tudi Kissingerja in demokratskega senatorja Henryja Jacksona, ki je eden od glavnih nasprotnikov popuščanja SZ in ratifikacije sporazuma SALT 2.

Reagan bo imel olajšano delo tudi zaradi velikega uspeha republikanske stranke, ki si je pridobila večino v senatu. Sicer ima ta stranka v senatu 50 glasov, in bo zato odločilen glas podpredsednika Busha. Demokrati so tudi v poslanski zbornici izgubili precej mest, vendar so ohranili večino.

POSLANICA PERTINIJA NOVEMU ŠEFU BELE HIŠE

Tudi v Italiji previdno ocenjujejo Reaganovo izvolitev za predsednika

Craxi: Amerika je presenetljiva dežela! - Barca (KPI) poziva k previdnosti v ocenjevanju novega predsednika

RIM — V trenutku, ko sem zvedel, da vas je ameriško ljudstvo poklicalo k najvišji funkciji Združenih držav Amerike, vam pošiljam svoje čestitke. Prepričan sem, da vam ne bo težko kljubovati težavnemu konfliktu in da boste te premagali z odgovornostjo in koristno, bratstvo med narodi, neodvisnost, človeških pravic in učinkovitega boja proti lakoti v svetu. Siličujo se tudi na občutek celotnega italijanskega ljudstva, ki ga z ameriškim ljudstvom vežejo ne samo politične, zavezniške in prijateljske vezi, ampak tudi človeške, vam izražam svoje odkrite želje za vsestranski uspeh pri vašem visokem poslanstvu.

To je poslanica, ki jo je italijanski predsednik Sandro Pertini poslal novozvoljenemu predsedniku ZDA Ronaldu Reaganu. Tako kot po vsem svetu so se tudi v italijanskih političnih krogih večer vrstile izjave in poslanice predstavnikov vseh političnih strank, ki so tako ali drugače komentirali Reaganovo izvolitev. Poglejmo le najizrazitejše.

Senator Bufalini je na seji centralnega komiteja KPI večer izrazil svojo zaskrbljenost ob Reaganovem uspehu: »Zaskrbljujoče je dejstvo, da se ob tej zmagi veselo vsi južnoameriški diktatorji in vse reakcionarne sile. Pred nami je val desničarskega konservatizma. Izid ameriških volitev bo lebel del ne samo nad splošno svetovno bodočnostjo, tudi v italijanski druž-

Craxi. »Politične značilnosti Reagana se ne ločijo bistveno od splošnih republikanskih. Tradicija republikanske usmerjenosti je dala Združenim državam dobre in slabe predsednike. Upajmo, da bo Reagan sodil v prvo skupino in to v korist Amerike in svetovnega mira.»

Mnenje krščanskih demokratov je veliko bolj oprežno in previdno in se ne spušča v podrobno razlaganje pomena Reaganove izvolitve. Predsednik vlade Forlani je v svoji poslanici novozvoljenemu ameriški predsedniku med drugim tudi dejal: »Italija in Združene države delijo iste ideale svobode in demokracije, obenem pa sta povezani z tradicionalnimi prijateljskimi in zavezniški odnosi. Prepričan sem, da se bo sodelovanje med obema državama še bolj razvijalo v obojestransko korist.»

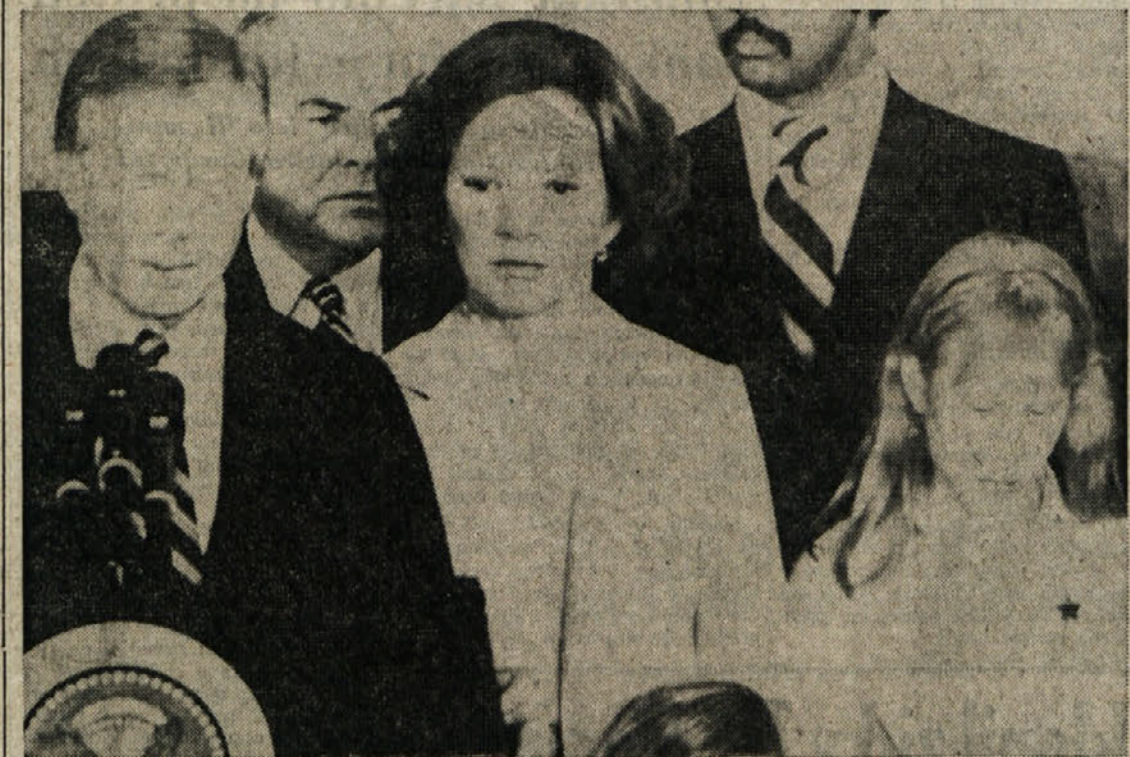
Tem besedam se je pridružil tajnik KD Flaminio Piccoli, ki je še izjavil: »Američani so izbrali svojega predsednika. Tveganje je dajati ocene, saj so bile volitve svobodno odločitev ameriških volivcev, na katere so nedvomno vplivali »notranji razlogi. Upajmo, da bo Reagan nadaljeval s politiko sodelovanja tako z Evropo kot tudi z državami v razvoju.»

Andreotti pa se spominja svojega srečanja z Reaganom, ko se je ta leta 1972 mudil v Italiji. Takrat mu je ostal lik Reagana v izredno dobri luči. Večrati je končnim rezultatom so z vsem sledili tudi ameriški državljani, ki živijo v Italiji. Zbrali so se na raznih sedežih in nestrno pričakovali izide.

Ameriški veleposlanik v Rimu Richard Gardner, demokrat in najozi sodelavec Carterja je vso noč prebil v vili Taverna. Ko so bili rezultati na dlani je dal za italijansko javnost zelo »pomirjevalno« iz-

javo: »Interesi Združenih držav Amerike in Italije sovpadajo v številnih točkah, tako da jih imamo celo za neločljive. Lahko se zanašate na dejstvo, da bodo stale ZDA ob vaši strani jutri, kot so stale ob strani že celih 30 let.»

BOCEN — Večer ponoči so neznan zločinčini namestili znatno količino eksploziva pred stavbo »Athena« v Bocni, kjer ima svoj sedež dnevnik v nemškem jeziku »Dolomiten«.

Obrazi Carterja in njegove družine zgovorno pričajo o vzdušju v demokratskih krogih po Reaganovi zmagi (Telefoto AP)

PREDSEDNIK JUGOSLOVANSKE VLADE BO GOST PREMIERA DZAO ZIANGA

Djuranović na obisku v LR Kitajski

BEOGRAD — Predsednik ZIS Veselin Djuranović je večer z rednim letalom JAT odstopal na večdnevni uradni in prijateljski obisk v LR Kitajsko. Spremljajo ga član uradne diplomatske delegacije zvezni sekretar za zunanjo trgovino Metod Rotar, pomočnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Vojislav Pekić in zunanje-politični svetnik predsednika ZIS Čanović.

Obisk predsednika ZIS na Kitajskem je nov prispevek h krepitvi in razširitvi plodnega sodelovanja med Jugoslavijo in Kitajsko, čemur sta temelje postavila predsednika Tito in Hua Guofeng. Obisk je v času resnega zaostrovanja mednarodnih razmer in krepitve krize mednarodnih odnosov. Kot je znano se na območju Azije krize širijo in resno grozijo svetovnemu miru.

V teh okvirih bodo potekali pogovori Veselina Djuranovića z nje-

govim gostiteljem kitajskim premijerom Dzaom Ziangom in drugimi kitajskimi osebami. Djuranović se bo poleg tega z gostitelji pogovarjal tudi o nadaljnji krepitvi vsestranskega prijateljskega sodelovanja med Jugoslavijo in Kitajsko, ki na gospodarskem področju še precej zaostaja za doseženo ravni jo političnih odnosov. (dd)

Djuranovićev intervju dnevniku žen min ži bao

PEKING — Predsednik ZIS Veselin Djuranović je v pogovoru z novinarji kitajskega glasila »Žen min ži bao« pred odhodom na uradni in prijateljski obisk na Kitajsko poudaril, da sta temelje h smerice za razvoj odnosov med obema državama, postavila predse-

dnika Tito in Hua Guofeng. Sodelovanje temelji na enakopravnosti, vzajemnem razumevanju in spoštovanju lastnega notranjega razvoja in mednarodnega položaja obeh držav.

Na vprašanje glede okrepitev stikov med Kitajsko in Jugoslavijo je Djuranović dejal, da med obema državama poteka raznovrstno sodelovanje na političnem, gospodarskem, kulturnem, znanstveno-tehničnem in drugih področjih. K celovitemu razvoju teh stikov veliko prispeva sodelovanje družbenopolitičnih organizacij in sodelovanje med republikami, pokrajnam in mesti obeh držav. Prepričan sem, da dejal Djuranović, da bodo tudi ta obisk in pogovori nova vzpodbuda k nadaljnji krepitvi sicer prijateljskih odnosov med državama.

Po mnenju Djuranovića obstojijo široke možnosti za nadaljnje sode-

lovanje na vseh področjih, na gospodarskem področju pa bodo, po njegovih besedah, s skupnimi prizadevanji zagotovili potrebne pogoje za okrepitev sodelovanja na dolgoročni podlagi.

Predsednik ZIS je spregovoril tudi o zaostrovanju mednarodnih razmer, še posebej o kriznih zariših v Aziji, na Blaznem vzhodu in poudaril, da je treba te probleme in spopade rešiti na podlagi spoštovanja načel miroljubnega sožitja, neodvisnosti, suverenosti, nemešavanja in notranje zadeve drugih držav in pravice, da vsaka država svobodno in suvereno odloča o lastni usodi. (dd)

ZAMENJAVA V VRHU ZDA BO BOLJ BOLEČA KOT TRDIJO V TENERU

Ameriško zavlačevanje z odgovorom Iranu vedno bolj zaskrblja iranske voditelje

Vojska krvavo potrebuje vojaški material ZDA - Homeinijev poziv za rešitev obkoljenega Abadana - Islamski skrajneži se pripravljajo, da izrabijo morebitni neuspeh zmernih sil

TEHERAN, BAGDAD — Izvolitev novega ameriškega predsednika je izključno notranja zadeva ZDA in nas ne zanima,« je večer izjavil glasilnik predsedstva iranske vlade. Medtla pa na večeršnjem zasedanju sploh ni omenil zamenjave v ameriškem vrhu, iranski poslanci imajo namreč preveč skrbí, da bi se spuščali v analize ameriškega političnega položaja. Najraje se bi čimprej rešili ameriških talcev, saj že čutijo, da Washington namenoma zavlačuje z odgovorom na njihove pogoje za izpustitev talcev.

Vse to pa koristi predvsem najbolj skrajnim islamskim parlamentarcem, ki po porazu ponovno dvigujejo glave. Ajatulah Halkali je v zadnjem obdobju precej omilil svo-

talcem sodili zaradi vohunstva, če ZDA ne izpolnijo iranskih pogojev, je pa priznal, da bi bilo s Carterjem vse lažje. Islamski študentje v zasedenem ameriskem veleposlanstvu ne delajo razlik med Carterjem in Reaganom, saj trdijo, da ameriško politiko ne pogujejo predsednik temveč veliki kapital. Še najbolj negativno oceno zamenjave je dal teheranski radio. Z Reaganom bo cimerializem nadaljeval po svoji poti, saj je novi predsednik predvsem mlitarist. Porazenega Carterja je radio ocenil kot eliberalca, medtem ko so novi predsednik in »njegova tolaža« predvsem »vojni huckadži«. Najhuje pa je radio napadel Henryja Kissingerja, »ki je kriv vseh iranskih težav«. Šahov prijatelj, sionist... sedaj bo ponovno spletkaril. Islamski interaktivisti iščejo torej novi zaplet, da bi izločili iz politične igre zmerno sile, če ne bi uspela zamenjava s talci.

Ta andska država namenja posebno pozornost boju držav v razvoju za čim hitrejšo vzpostavitev nove enakopravne mednarodne gospodarske ureditve kot izhod iz sedanjih nepravilnih svetovnih gospodarskih odnosov, ki predvsem prizadevajo države izvoznice primarnih surovin, torej tudi Kolumbijo.

Glede jugoslovansko-kolumbijskih gospodarskih odnosov v Bogoti ocenjujejo, da bi Jugoslavija lahko bila pomemben partner vrednejši pri razvoju kolumbijskega kmetijstva, energije in rudarstva, pri izgradnji pristanišč in krepitvi kolumbijskega trgovinskega pomorskega ladjevja. (dd)

Razvoj sodelovanja med Kolumbijo in SFRJ

BOGOTA — Na uradni in prijateljski obisk v Kolumbijo je dopotovala jugoslovanska državna delegacija, ki jo vodi podpredsednik

BEOGRAD — Na povabilo predsednika ZIS Veselina Djuranovića je Jugoslavijo obiskal predsednik vlade republike Francije Raymond Barre s soprogo. Francoski premier se bo v Jugoslaviji mudil od 12. do 14. novembra.

Z GOVOROM. VSEDRŽAVNEGA TAJNIKA BERLINGUERJA

Končano zasedanje CK italijanskih komunistov

Sklepna resolucija znana šele danes - Zanimiv poseg Pajette

RIM — Z nastopom Berlinguerja se je sinoči končalo zasedanje centralnega komiteja KPI. Vendar bo vsebina govora vsedržavnega sekretarja in zaključna resolucija znani šele danes. Slednjo je pripravila »politična komisija«, ki so jo sestavljali Chiaromonte, Natta in Napolitano, ki jo bodo novinarjem orisali danes zjutraj na posebni tiskovni konferenci.

Potek zasedanja CK pa je že sedaj jasen: začel se je z uvodnim poročilom, ki je udeležencem predlagal naj poteka zasedanje previdno in nepolemično; nadaljeval se je v duhu velike priložnosti v tem smislu (poleg posega Pietra Ingraa, ki je prekinil tih sporazum vodstva, da se ne zaostroje notranja polemika, so tudi nekateri drugi člani CK izrazili dokaj bojovita stališča); končal pa se je s kompromisom med Berlinguerjem in takim imenovano »novo desnico« vsaj kar zadeva odnose s socialistično stranko. Preverjanje rezultatov pa bo možno že na prihodnjem zasedanju CK, ki se bo »dijalo na te-mo »problemi partije«. Večerašnje razpravo (govorili so med drugim

Minucci, Pajetta, Bufalini in Nilda Jotti) lahko strpno v dveh točkah. Prvič, splošna skrb, da se zasedanje čimprej zaključi, da ne bi dobilo preveč kongresualne oblike. (Pred samim pričetkom kongresa je na primer Natta dal za današnje število tednika Rinascita intervju, v katerem trdi, da sporov sploh ni bilo). In drugič ostro stališče Berlinguerja do PSI.

V nasprotju z vsedržavnim sekretarjem pa so bili nekateri večeršnjí posegi članov CK nadvse zmer-ni do socialistov. Bufalini upa, da se čimprej odpravi razcep, ki loči-čuje obe strani. Bivši tajnik rimskega vodstva Trivelli pa je dejal, da je treba PSI sprejeti etakšno ko-pač je, ne pa kot bi želeli, da »bila«. Z Bufaliniem sta soglasna tudi bivši socialist Valori in emiljski voditelj Emiliano Fanti.

Najpomembnejši pa je bil prav gotovo poseg Pajette, ki je vodstvu predlagal, da zavzame do PSI od-prto stališče, tako kot je v evropskem parlamentu KPI zavzema za čimtesnejše sodelovanje s socialde-mokratskimi strankami.

Z VČERAŠNJE SEJE DEŽELNEGA SVETA

Izmikajoč odgovor pristojnega odbornika o prihodnosti kardiokirurškega oddelka

Sicer pa je nakazal možnost odprtja pediatričnega kardiokirurškega oddelka v bolnišnici Burlo Garofolo - Deželni odbor bo podprl zahteve vzhodnokraških krajevnih skupnosti in socialnih operaterjev glede poboljševalnice na Padričah

Vprašanje kardiokirurškega oddelka tržaške bolnišnice, ki naj bi ga po zasnovi deželnega zdravstvenega načrta prenesli v Videm, je bila osrednja točka prvega dela včerajšnje seje deželnega sveta. Odbornik za zdravstvo Antonini je namreč odgovoril na vprašanje, ki so mu jih v zvezi s tem problemom postavili svetovalci Morelli (MSI), Giuricin in Pellis (oba LPT), Štorka (SSK), in Tonel (KPI). Tako pa lahko rečemo, da so vsi svetovalci negativno ocenili njegov odgovor, s katerim je praktično potrdil ugotovitev, da kardiokirurški oddelki v deželi niso potrebni, kar pa je izrazila večina krajevnih političnih in stanovskih organizacij.

Odbornik Antonini je sicer dejal, da je iz bolj podrobnega branja zdravstvenega načrta razvidno, da je v deželi predviden oddelki za otroško kardiokirurško, ki naj bi ga odprli v bolnišnici Burlo Garofolo; že to dejstvo naj bi po njegovih besedah zmanjšalo polemike, ki jih je odprlo to vprašanje; vsekakor pa je pojasnil, da v tem primeru ne gre za zaprtje in prenehanje oddelka, ampak samo za načrtovanje izbire, ki jo je delna uprava sprejela na osnovi zaključkov dela študijske komisije za kardiokirurško, ki jo je pred tremi leti ustanovilo ministrstvo za zdravstvo. Ta komisija ni izključila možnosti, upoštevajoč pediatrično usmeritev kardiokirurškega oddelka v Trstu, da bi oddelki premestili v bolnišnico Burlo Garofolo. Trst naj bi tako vključili v širši vsesrben načrt pediatričnega kardiokirurškega, ki naj bi služil ne samo mestnemu in deželni prebivalstvu, ampak tudi prebivalstvu izven deželnih meja.

Rekli smo, da so zainteresirani svetovalci izrazili globoko nezadovoljstvo nad takim odgovorom, ki je še potrdil upravičenost zaskrbljenosti tržaškega javnega mnenja. Svetovalec Štorka (SSK) je še posebej poudaril, da bo moral deželni odbor ponovno preučiti to vprašanje in upoštevati javno mnenje, ki brani tako strukturo, ki je bila z velikim trudom postavljena na noge. V odgovoru na interpelacijo svetovalec Battella (KPI) pa je odbojnik za javna dela Biasutti v imenu odbora praktično osvojil pomisleke in v bistvu nasprotovanje vzhodnokraških krajevnih skupnosti in socialnih delavcev glede namevanja usreščitve pobiljševalnice za mladoletne na Padričah. Med drugim je poudaril, kar je sicer že izrazil svetovalec Battello v svoji interpellaciji, da je prostor nemerem za realizacijo ovssem drugačne strukture, kot je brez dvoma zapor, ki je v najboljšem primeru za mladoletne neprimerno, če že ne škodljiv. Zaradi tega in še drugih razlogov bo deželna uprava odprala zahteve vzhodnokraških skupnosti in socialnih delavcev.

DANES NA DEŽELI

Na dnevnem redu razprava o predlogih za zaščito manjšin

Dnevni red današnjega dopoldanskega zasedanja deželnega sveta predvideva tudi razpravo o dveh osrednjih državno zakonih in o resoluciji, ki obravnava vprašanje zakonodajne zaščite narodnostnih in jezikovnih manjšin. Prvi osnutek državnega zakona - "Globalna zaščita v korist Slovencev v Italiji" - je vložil svetovalec SSK Štorka, druga pa - "Zaščita nemških, slovenskih in furlanskih jezikovnih manjšin iz severo-vzhodne Italije" - svetovalci De Agostini in Pupini (oba predstavnika Furlanskega gibanja) ter Cavallo (DP). Podpisniki resolucije - "Zaščita nacionalnih in etničnih jezikovnih manjšin iz Furlanije" - Julijske krajine - pa so komunistični svetovalci Battello, Iskra, Pascolat, Rossetti in Prosperio.

tovalca Battella (KPI) pa je odbojnik za javna dela Biasutti v imenu odbora praktično osvojil pomisleke in v bistvu nasprotovanje vzhodnokraških krajevnih skupnosti in socialnih delavcev glede namevanja usreščitve pobiljševalnice za mladoletne na Padričah. Med drugim je poudaril, kar je sicer že izrazil svetovalec Battello v svoji interpellaciji, da je prostor nemerem za realizacijo ovssem drugačne strukture, kot je brez dvoma zapor, ki je v najboljšem primeru za mladoletne neprimerno, če že ne škodljiv. Zaradi tega in še drugih razlogov bo deželna uprava odprala zahteve vzhodnokraških skupnosti in socialnih delavcev.

Na včerajšnji seji se je nato nadaljevala razprava o zakonskem osnutku, v smislu katerega bodo krajevne uprave, se pravi občine, konzoriji itd. prevzele pristojnosti za državnim zakonom ukinjenih ustanov, ki so delovale na skrbstvenem in dobrodelnem, pa tudi na kmetijskem in gradbenem področju. V razpravo so včeraj posegli svetovalci Prosperio (KPI) Bologna (LPT), Barazzutti (PDUP), Del Gobbo (KD), Battello (KPI), Štorka (SSK) in Pupini (MF). Razprava o zakonskem osnutku se bo nadaljevala na današnji seji s posegom svetovalec Ermana (PSI) in Cocianija (KD), sklenilo pa jo bo glasovanje, ki bo sledilo replikama poročevalca in pristojnega odbornika Zanfagninija.

V zvezi z ladjedelnic "A. Adriatico" Odposlanstvo iz Milja pri ministru De Michelisu

Minister za državne soudeležbe De Michelis je včeraj v Rimu sprejel odposlanstvo iz Milja, v katerem so bili predstavniki občinske uprave in tovarniškega sveta ladjedelnice "Alto Adriatico". Minister je članom odposlanstva dejal, da je rešitev prečih vprašanj miljske ladjedelnice

Predsednik deželnega sveta uradno obiskal sedež NSK

Nešteto krat smo ob najrazličnejših priložnostih že zapisali, da izpolnjuje Narodna in študijska knjižnica neprecenljivo vlogo pri kulturnem bogatstvu naše narodnostne skupnosti. Prav tako je njena dejavnost obogatila za kulturno življenje v Trstu sploh in lahko veli-

ko prispeva k zbljevanju obeh skupnosti ter boljšemu medsebojnemu razumevanju. Njena vloga pa bi bila učinkovitejša, če bi ji bili dani bili vsi pogoji delovanja. Če se po eni strani lahko ponaša z velikim knjižnim in revialnim bogastvom, je po drugi strani njeno operativno poslovanje nezadostno zaradi pomanjkanja oseba in v končni osonci zaradi pomanjkanja ustreznih denarnih sredstev.

Te ugotovitve beležimo še enkrat ob včerajšnjem obisku predsednika deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Maria Collija, ki ga je spremljal tajnik dr. Francescato, v prostorih Narodne in študijske knjižnice v ul. sv. Franciška. Stvarnost knjižnice je deželni predstavnik lahko preveril na lastne oči, v podrobnostih pa sta mu jo še obrazložila njen predsednik Fudal Škerj in ravnatelj Gojmir Budal, ki sta še zlasti poudarila dejstvo, da so finančne pogoje, ki jih knjižnica prejema od javnih uprav (v specifičnem primeru od dežele, ki je izdala poseben zakon za finansiranje dejavnosti knjižnic, v katerem je slovenska Narodna in študijska knjižnica izrecno omenjena) daleč preskromne. Predsednik Colli je pokazal veliko zanimanje za to vprašanje ter zavedljivo svoje posredovanje, da bi se kaj prenehalo. Obenem je obljubil, da bo dežela lani izdala knjižnici vse svoje publikacije ter katalog deželne knjižnice, ki se je bojo na priporočilo NSK lahko posluževali tudi slovenski študentje pri svojem študiju.

Tajnik Coslovich je torej pozval vse stranke in komponente k večji notranji enotnosti, kar ne sadove pa je obredil njegov poziv, bo pokazalo že dnevnišnje zasedanje strankinega pokrajinskega odbora.

Od sobote II. konferenca o pristaniških dejavnostih

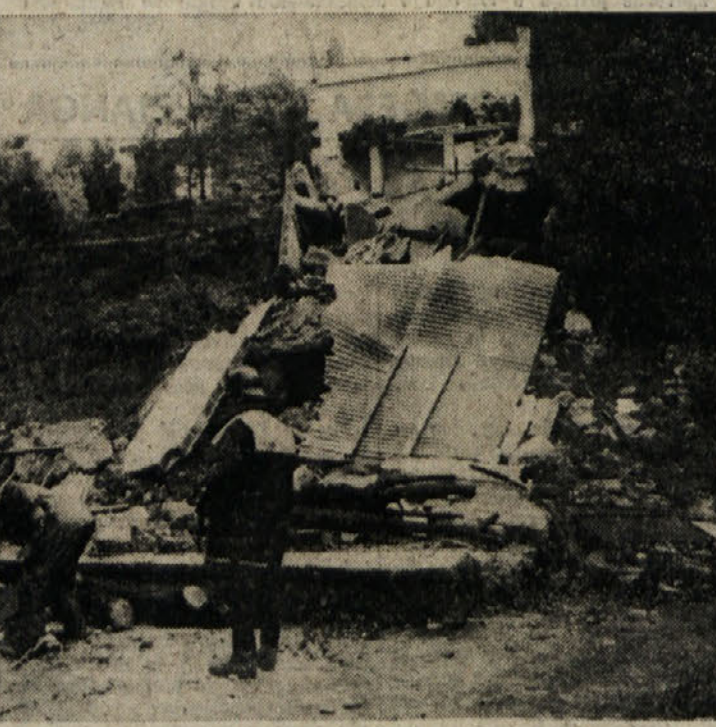
Na pobudo tržaške pristaniške ustanove (EAPT) bo v ponedeljek, 14. in 15. novembra na pomorski postaji 2. konferenca o luških dejavnostih. Govor bo zlasti o finančnih problemih naše luke, o naložbenih načrtih, organizaciji pristaniškega dela, preusmeritvi luških storitev, potrebo po ponovnem zagotovitvi proizvodnosti in sorodnih vprašanjih, o katerih je sicer tekla razprava že na prvi tovrstni konferenci.

V soboto, 8. t.m., bo od 18. ure dalje poročal predsednik ustanove Zanetti (obračun in razvojni načrti za tržaško luko). Od toka, 11. do četrta, 13. t.m., bodo na vrstni sestanki komisij. V petek, 14. t.m., ob 15. uri bodo na sporedu poročila predsednikov komisij in razprava. V soboto, 15. t.m., se bo konferenca nadaljevala z začetkom ob 9. uri.

Deželni zakonski osnutek za zaščito redkih rastlinskih vrst

Deželni odbor je pripravil zakonski osnutek za zaščito ogroženih rastlinskih vrst in za ureditev nabiranja gob. Zamišlja se za zakon, ki bi deželni odbor in krajevne ustanove, gospodarstvo in razvoj gorskih predelov Triplani. Z omenjenim zakonskim osnutkom hoče dežela preprečiti iztreljevanje najredkejših rastlinskih vrst Furlanije - Julijske krajine. Za kršilce zakona so predvidene stroge kazni.

Zaradi dežja klonil zid v Ul. Romagna

Zaradi obilnega dežja zadnjih dni se je včeraj, okrog 11.30, sesul zid v Ulici Romagna zid, in sicer na garažo, ki je last stanovanca stavbe a hišno številko 54. Na srečo ni bilo človeških žrtev in se je vse omejilo na materialno škodo. Na kraju so posegli gasilci z glavne postaje. Gasilci so morali včeraj pose-

Predstavniki EGS Natali jutri v našem mestu

Podpredsednik komisije evropskih skupnosti Lorenzo Natali bo jutri v našem mestu, kjer se bo sestel s predstavniki deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine. Na sestanku bodo pregledali niz posegov, ki so potrebni za socialni in gospodarski razvoj naše dežele ter finančne in normative ukrepe, ki jih je Evropska gospodarska skupnost doslej prevzela v korist naše dežele. Na sestanku bodo nadalje pripravili zasnovi posegov, ki naj bi ob sodelovanju državnih organov in obseva EGS uresničili a deželno območje v okviru tako imenovanega "paketa Trst - Furlanije - Julijska krajina".

Prosveta

V Prosvetnem domu na Opčinah bo do 16. novembra razstava Milka Bambiča "Slike, risbe in povojni lepaki".

PD - MK Slovan priredi v nedeljo, 9. novembra, ob 17. uri v šoli "K. D. Kajuh" gostovanje dramskega odseka SPD Tabor z Opčin z gledališko predstavo Melanarjada.

PD Rdeča zvezda obvešča, da bo do 10. novembra razstava v osnovni šoli v Zgoniku vsak tork od 16.30 do 17.30 za I. skupino in od 18. do 19. ure za II. skupino.

SPD TABOR JE ZAČELO NOVO SEZONO

ANTOLOŠKA RAZSTAVA SLIKARJA M. BAMBIČA

Likovnika predstavil predsednik ZSKD Milko Rener Openski pevci pripomogli k lepemu kulturnemu večeru

Slovensko prosvetno društvo "Tabor na Opčinah" je sinoči začelo novo sezono prosvetne dejavnosti. Za to priložnost je povabilo v goste tržaškega likovnega mojstra Milka Bambiča, ki se je tokrat po 25 letih ponovno predstavil domačem občinstvu z večjo antološko razstavo. Kot je pri "Taboru" v navadi, je bilo odprto razstavo hkrati tudi lep kulturni večer s pesmiskim programom.

Kot je povedala društvena odbornica Stanja Horvatin, so Bambiča povabili, da razstavi v njihovem Prosvetnem domu zato, ker jim je prisrčno na pomoč nastopal, ko so njegove pomoči potrebovali, z drugimi besedami pa je v posebnem pravilu ugotovila, da tega likovnega mojstra v Trstu žal premalo poznamo. Sicer pa je številnemu občinstvu, med katerim je bil tudi jugoslovanski generalni konzul v Trstu Stefan Cigoj in več tržaških italijanskih likovnikov in kritikov, slikarja Bambiča predstavil predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev prof. Milko Rener, ki je ob Bambičevem življenjskem in prikazanju njegove ustvarjalnosti poudaril tudi mračne razmere, ki so dušile naš razvoj v času fašizma. Za njim je spregovoril nekaj besed tudi sam Bambič, ki je v skopih besedah povedal, kaj vse je delal in česa se ga je lotil.

V POSEBNEM DOKUMENTU CGIL

Sindikat načelno nasproten funkcionalnim avtonomijam

Dokument so sindikalisti izročili ministru za trgovinsko mornarico Compagni

Predstavniki Nove delavske zbornice CGIL so med nedavnim obiskom ministra za trgovinsko mornarico Compagni v Trstu izročili predstavniku vlade dokument, v katerem je obrazloženo stališče sindikata do vprašanja tako imenovanih funkcionalnih avtonomij (to je pravice, ki jo uživajo nekatera obmoirska industrijska podjetja v okviru EZIT, da uporabljajo za dela, ki sicer spadajo v pristojnost pristanišnikov, svoje lastno osebje).

Sindikat v dokumentu ugotavlja, da olajšave, ki jih predstavljajo funkcionalne avtonomije, niso priklade v industrijsko gono novih proizvodnih dejavnosti. Te bi prej prislile olajšavam carinske narave. Sindikat je zato načelno proti temu, da bi se funkcionalne avtonomije na Tržaškem kakor koli razširile, kajti s tem bi poleg vsega še bolj okrnili značilnost javne ustanove tržaškega pristanišča. Nasprotno bi bilo treba poiskati možnost, da bi v okviru EZIT začele nastajati nove proizvodne dejavnosti ob skupnih naložbah javnega in zasebnega kapitala in poskrbeti, da bi se s primernim vodenjem pristaniškega dela povečala njegova storilnost.

Kar zadeva funkcionalne avtonomije, ki jih uživajo nekatera podjetja v industrijski coni in katerih veljavnost bo zapadla 31. decembra letos, predlaga sindikat CGIL rešitev, po kateri naj pristojni državni organi te olajšave podaljšajo še za krajšo časovno dobo, medtem pa naj bi poiskali druge rešitve, v sodelovanju z zainteresiranimi industrijami, pristaniščniki in luško ustanovo, za ponovno publikacijo tega dela pristaniške dejavnosti, upoštevajoč dejanske potrebe posameznih industrijskih obratov. Pred izdajo vsakega novega dovoljenja na področju funkcionalnih avtonomij poudarja na koncu dokument CGIL - pa je nujno potrebno, da se ministrstvo za trgovinsko mornarico predhodno posvetuje z vodstvom EZIT in tržaške pristaniške ustanove. Njuno mnenje pa naj bi sestavljeno na podlagi temeljite preučitve predvidenih proizvodnih načrtov, finančnih naložb, novih delovnih mest in blagovne prometa, ki ga bo posamezni obrat predvidoma ustvaril v tržaški luki.

Razna obvestila

Fotografski tečaj v Zgoniku se bo pričel v četrtek, 13. t.m., ob 20. uri. Vodil ga bo priznani strokovnjak Marjan Terpin. Za prijave in potrebna pojasnila, naj zainteresirani telefonirajo na štev. 229-389.

Uprava občine Devin - Nabrežina sporoča, da tudi danes na osnovni šoli v Nabrežini ne bo pouka zaradi popravil na ogrevalnih napravah.

PD Kolonovec organizira v društvenih prostorih Zenian 4. tečaj slovensčine. Kdor se želi tečaja udeležiti, naj za vpis in druge informacije telefonira na št. 813716 od 20. do 21. ure.

OB JUBILEJIH JOSIPA TAVČARJA IN VASJE PREDANA

ZANIMIV DEBATNI VEČER V KOSOVELOVI KNJIŽNICI

Kulturna delavca v Sežani spregovorila o lastnem delu in pogledih na sodobno dramatik in gledališko kritiko

Ob 60. žiljenjskem jubileju Josipa Tavčarja in 50-letnici Vasje Predane je Kosovelova knjižnica v Sežani predinočnim priredila na moč zanimiv kulturni večer. Bil je to pogovor o sodobni gledališki kritiki in dramatici. Privabil je toliko ljubiteljev odrske umetnosti, da je bila dvorana naenkrat pretesna.

Jubilanta je predstavila Lučka Čehovin, navzoči so bili tudi člani Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta Livij Bogatec, Silvij Kobal, Lidija Kozlovic ter Anton Petje, ki so pozornost poslušalcev postregli z Nikovo pravljico. To je radijska igra, ki jo je napisal tržaški dramatik pred petimi leti, ki pa je spriču danih družbenopolitičnih pretrsov v Italiji tudi danes še kako aktualna. Deloma se je med publiko prelila z magnetofonskega traku, a deloma je zaživela v suverenem podajanju igralske četverice.

Med tržaškim dramatikom (po rodu sicer iz Dutovelj), gledališkim kritikom iz naše ožje matice in ob činstvom se je odvila poglobljena debata, še prej pa sta o lastnem delu in lastnih pogledih na dramatik in kritiko spregovorila sama Tavčar in Predana.

Tako samo o Tavčarju lahko rečemo, da je pisatelj, ki je danes gledališki kritik. Sam meni, čeprav z drugimi besedami, da se ne igrajo nekakšni kult osebosti. Kritika loči od poprečnega gledalca, oziroma poslušalca zgolj strokovno podkovanost, njegova ocena mora biti strogo osebna, kar naj pomeni, če smo pravilno razumeli, da kritiki publiki ne sme izpirati možganov.

V knjižnici dvorani je bila za to priložnost razstava gledaliških letakov z navedbo Tavčarjev del, gledaliških listov, esejov, Predanovih knjižic in sorodnega gradiva. Čez vse koristno snidenje se je zaključilo s prijetno zakusko, ki je udeležencem ponudila dodatno priložnost za izmenjavo mnenj ter izkustev. (dg)

Predsedniki rajonskih svetov kritični do občinske uprave

Pred dvema tednoma so se sestali predsedniki vseh rajonskih svetov na Tržaškem in govorili o decentralizaciji v našem mestu. Iz posegov je bilo razvidno, da so predsedniki rajonskih svetov nezadovoljni s sliko iz občinske uprave. Zato so poslali tržaškemu županu telegram, v katerem izražajo žaljo, da bi se s njim čim prej srečali.

Ker pa predsedniki rajonskih svetov doslej niso prejeli še nobenega odgovora na telegram, se je enajst izmed njih odločilo, da preko sredstev javnega obveščanja izrazi svoje nezadovoljstvo do občinske uprave in dvom o njeni realni volji do uresničitve politike decentralizacije.

Predstavniki dežele obiskali pristanišče

Deželna komisija za pristanišča, ki ji predseduje svetovalec Taropod, si je te dni ogledala tržaško pristanišče Portorosega in tržaško luko. V Trstu si je v spremstvu generalnega ravnatelja luške ustanove, Colautija, ogledala najvažnejše naprave v novem pristanišču in na pomolu VII, nato pa se je sestala s predsednikom ustanove dr. Zanetijem. Zaneti je poudaril pričakovanje tržaških poslovnih krogov, da se bo v kratkem začel izvajati načrt o gradnji železniške razizme postaje pri Červinjanu in da bodo prav tako pravočasno uresničene predvidene infrastrukture, ki bodo povezovala luko z zaledjem. Zaneti je omenil tudi možnost, da li v Trstu uredili terminala za premožaj je pričakovati, da se bo promet s tem blazom zaradi energetske krize v prihodnjih letih močno povečal.

Anketa o prometu po mestnih ulicah

Tržaška občina je sklenila, da bo skupaj s prevoznim podjetjem ACT izpeljala anketo o mestnem prometu, da bi po tem na njeni podlagi lahko izdala potrebne ukrepe za olajšanje prometa v mestu samem. Raziskavo bodo začeli sredi novembra in bo nared verjetno že pred božičnimi prazniki. Cilje raziskave bo obrazložiti občinski odborniki za promet na tiskovni konferenci, ki bo na občini danes ob 9. uri.

PRISVOJILI SO SI NAD 60 MILIJONOV

NA DELU NOVA TOLPA DOMISELNIH GOLJUFOV

Dva ali trije nepridipravi in z bilo vse še bolj prepričljivo in hkrati vabljivo, iz zagotovila, da bodo vse uredili pri notagovitu. Po tem približno dvehurnem preloženem delu poteka vse zelo naglo. Zenska, ki jo goljufa čakata v avtu, vzame doma ali na banki svoj denar in dragocenosti ter jim to hvaleno izroči, saj sta ji vendar pokazala kraljico z denarjem, ki bo prav kmalu čisto in samonjen. Ko je to mimo, jo nepridiprava napotita še v bližnjo tabakarno, da si tam prisrbi pri notarju neobhodno potreben kolkovan papir in ko se žrtve vrne ni o goljufih ne duha ne sluha.

S to tehniko si je tolpa goljufov prisvojila od 60 do 80 milijonov lir, vsoto, ki jo more naivnost kako preproste duše še povečati.

Namesto cvetja na grob Urše Matveič daruje družina Strani (Zabrežec 59), 5.000 lir za PD Slovence. Namesto cvetja na grob Ferrucija Predomina daruje Zofka Černeka 5.000 lir za PD Slovence.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Urše Matveič daruje družina Strani (Zabrežec 59), 5.000 lir za PD Slovence. Namesto cvetja na grob Ferrucija Predomina daruje Zofka Černeka 5.000 lir za PD Slovence.

PRED DRUGO PREMIERO V SLOVENSKEM STALNEM GLEDALIŠČU

Pogovor z režiserjem in igralci

Ephraima Kishona homo jutri pravi gledalci na slovenskem odru. Ta avtor, ki uživa posebno v Nemčiji pa tudi drugod v svetu izreden uspeh, pri bralcih pa veliko priljubljenost, je tako v Sloveniji kot tudi v Italiji manj znan.

Vprašali smo režiserja Mirana Herzoza, da bi nam spregovoril o tem originalnem in povsem nenavadnem delu izraelskega avtorja.

ODGOVOR: Kishonova vesela žaloga je precej nenavadna oblika, tako da na začetku sam nisem vedel, kam naj bi jo uvrstil. Delo diši po bulvarni komediji, v bistvu pa ni to bulvarna komedija, na prvi pogled se človeku zdi, da ima globlje pretenzije, potem pa se izkaže, da te pretenzije niso pravzaprav tako globoke. Kljub temu pa nam delo na zelo oster, duhovit in satiričen način razgrne problem vztrajanja ali življenja neke klasične literature s vsemi njenimi zakonitostmi in v svojo njeno karakteristiko.

V predstavi stoji na eni strani Shakespeare s svojimi estetskimi in izpovednimi kvaliteta in svojimi nekvilitetami (marsikaj, kar je bilo v njegovem času značilno, je sedaj izgubilo na vrednosti, in to je Kishon dobro razgrnil), na drugi strani pa to, kar spoznamo iz življenja, ki sta si ga Romeo in Julija poddelala, ta naša prozaičnost, okrutnost, nesrečnost vsakdanjega. Romeo in Julija predstavljata torej sedanjost, Shakespeare, ki tu nastopa v igri, pa preteklost, svoj čas. Vse to pa na nek način povezuje gledališka oblika.

Predstava kot taka se nam vse bolj kaže kot gledališko dejanje, znotraj katerega se podirajo temelji neke dramaturgije, da se potem lahko v tem gledališkem dejanju postavljajo novi. Ti so uskožnjeni skozi uporičevanje in držijo le toliko časa, dokler jih kaj novega ponovno ne podre.

Stane Starešini nastopa v vlogah Romea in očeta Lorenza. Kako gledate na to novo Romeoovo osebnost, tako edinstveno od klasične like, večnega ljubimca, in kako se istočasno vživljate tudi v vlogo očeta Lorenza?

ODGOVOR: Že trikrat sem nastopal v vlogi Romea. Sedaj igram to izjemno osebnost že četrto, čeprav moram priznati, da se Kishonov Romeo povsem razlikuje od Shakespearskega. Ti ne veš tisti oboževani, vzvišeni ljubimec, ki mu je veliki avtor v svojem delu postavil večer spomenik. "Je čisto navaden po prečnem, zavožen oseba, nesrečen zakonski mož, ki se bori z nizko, nemoštno vsakdanjimi opravili, prava črna, s katero se poigravata milijuna, v časa in pojoženost razmer. O svojem drugem liku, o očetu Lorenzu naj povem, da je to starši znanik, sklerotičen pater, ki zmeraj znoja pozablja, kdo so ljudje okrog njega in kaj je sploh njegovo poslanstvo. Tudi ta oseba je povsem drugačna od tiste, ki ji jo je zamislil Shakespeare, in v resnici lahko tu govorimo o narobe svetu, o na glavo postavljenih vrednotah, o nesmiselnosti vrednot, o prehitrem spreminjanju, o odtujitvi samim sebi.

Mira Sardoč nastopa v vlogi Julije, v vlogi starejši je v vlogi Julijine hčerke Lucretie. Katera od teh vlog vam je najbolj pri srcu in kaj vam pomeni Kishon kot pisatelj in dramatik?

ODGOVOR: Kishon se v svojem delu z grenkobo in jedkostjo lotiva hinavščine in laži, v katero se človek vse bolj pogreza. Izvleči ga hoče iz te nizkotne amorfnosti, strasti z njega vso navlako neiskrenosti in ga pokazuje golega in neobleganega ob svetlobi belega dne.

Vprašujete me, katero od svojih vlog imam najraje. V resnici bi ne mogla dati prednosti drugi pred drugo. Ne bi vedel, ali mi je dražja neobčutljiva, zakrknjena, zamernarjena "n" nič več prikupna Julija, na kateri pa so, še vidni, če-

prav komaj zaznavni sledovi nekdanje elegancije, ali imamraje intrigantsko, zlobno, nizkotno doživljanje, staro zvodnico, ali mi je bolj pri srcu zdoigčen, naveličana Lucretia, nesrečen sad sprtega zakonskega para Monteg. Vse tri vloge so mi enako pri srcu, čeprav ne morem niti zdaleč govoriti o svoji identifikaciji z njimi.

Na odru nisem niti Julija niti doživljanje Lucretie. Ves čas sem le jaz, ki te vloge igram in jim dajem možnost, da živijo. Navezanost na svoje like je za vsakega igralca velike važnosti, delo postane v takem primeru lažje in prijetnejše, zavedam pa se, da to še zdaleč ni pogoj za uspeh predstave.

V vlogi velikega dramatika Williama Shakespeara nastopa Jozko Laksek. Kaj bi nam povedali o tem odjemnem povsem nenavadnem liku?

ODGOVOR: Shakespeare je v tem delu zanimiv pojav. Kot se spodobi velikemu pesniku in dramaturgu, govori v verzih, v vzvišeni in prevzdigljeni govorici laboda z Avone.

Avtor je namreč spretno uporabil najlepše odlomke iz Shakespearovih del, sam pa je s poetičnim in duhovitim tekstom te odlomke povezal in z njimi dosegel v različnih variacijah zanimiv zaplet in razplet komedije. Staremu avtorju, ki se po dolgih letih vrača iz groba, pa se tu in tam um zamegli. Nič več ne ve, kateremu tekstu pripada določeno besedilo, sproti pozablja, kdo je ženska, ki stoji pred njim: je to Julija ali Ofeľija? In Romeo stalno zamenjuje s Hamletom in drugimi svojimi junaki. Včasih se celo zgodi, da se njegova pesniška muza umakne neznanu kam, in takrat Shakespeare zamenjuje "Kiss me Kate", takrat se njegov vzvišeni jezik spremeni v čisto navadno vsakdanjo govorico, tako da se Romeo in Julija zaskrbljeno sprašujeta, ali je sploh to pisec svetovno znanih dram. Za vseni temi nenačelnost Kishonov posmeh, ki velja tudi vsem zlorabam in ponarejanju literature.

Gledališča

VERDI

Po dvanajstih letih se v gledališče Verdi vrača Rossinijeva opera "Pepeleka". O operi bo prihodnji ponedeljek v letih dvoranah CCA spregovoril kritik Rodolfo Celletti. Tiskovna konferenca bo ob 18.30. Premiera "Pepeleke" bo v torek.

ROSSETTI

Danes ob 20.30 Shakespeareovo delo "Macbeth", v katerem igra glavno vlogo Glauco Mauri.

Od torka, 11. t.m.,

bo na sporedu Shakespeareovo delo "Romeo in Julija" v izvedbi Stalnega gledališča iz Bocna.

Rezervacije pri blagajni v Pasaži Protti.

AVDIOTORIJ

Ob 10.00 predstava Macedonovega dela "Starka in luna" s skupino "La Contrada". Predstava za šole.

Kino

Ariston Zaprt.

Nacionalno 16.00. 22.15 "Un caldo desiderio erotico". Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom. Eden 16.30 "Pole position". Barvni film za vsakogar.

Rit 16.00 "La locandiera". A. C. Cennamo. C. Mori. P. Villaggio.

Excelsior 16.00 "Lo spettacolo incomincia". Barvni film za vsakogar.

Grattacielo 16.00 "Mia moglie è una strega". Renato Pozzetto, Eleonora Giorgi. Barvni film.

Fenice 16.00 "Cruising". Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 16.00 "Bruce Lee, la bestia umana". Barvni film.

Filodrammatico 15.30 - 22.00 "Le quattro porno amiche". Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 16.30 - 22.00 "Squadra speciale 44 magnam". Prepovedan mladini pod 14. letom.

Cristallo 15.45 "L'impero colpisce ancora". Barvni film.

Vittorio Veneto 16.00 "Saint Jack". B. Gazzara. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Capitol 16.00 "Prigioniero di Zenda". Peter Sellers. Barvni film.

M-terra 16.00 "Vigilante speciale". D. Hoffman. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Volta Zaprt.

Razstave

V soboto, 8. novembra, ob 18. uri odprejo v umetniški Vorani Retorij Tribolito 2 (Piazza Vecchia 6) posebno razstavo slikarja Folca Lacobija. Trajala bo do 21. novembra. Jaki bi bil rojen v Livornu, vendar živi in dela v Trstu.

Založništvo tržaškega tiska vabi na predstavitev slovenske ob izidu plošč

DOLINA REZJE IN NEDISKI PUOBI

ki ju je izdalo v sodelovanju s tovarno gramofonskih plošč Helidon iz Ljubljane in založbo Obzorja v Mariboru.

Plošči in njihovo glasbeno ter narodopisno vsebino bo predstavil prof. PAVLE MERKO.

Srečanje, ki se ga bodo udeležili člani obeh glasbeno-folklornih skupin in predstavniki založb ter tovarne plošč, bo v prostorih Kulturnega društva Ivan Trnko v Cedadu, Ul. 9. agosto 8, danes ob 19.30.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 6. novembra

SONCE vzhaja ob 6.52 in zahaja ob 16.45 - Dolžina dneva 9.53 - Luna vzhaja ob 5.07 in zahaja ob 16.33

Jutri, PETEK, 7. novembra

ZDENKA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8.2 stopinje, najnižja 5.7 stopinje, ob 18. uri 6 stopinj, zračni tlak 1006.7 mb pada, veter 20 km na uro vzhodni - severovzhodni, s sunki burje 38 km na uro, vlaga 88-odstotna, nebo oblačno, padlo je 5 mm dežja, morje razgibano, temperatura morja 14.8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Erika Hrovatini, Carlo Bonello, Maria Anna Bonello, Elisa Sestani, Massimo Vanier, Daniel Gurevitch, Elisabetta Lechissani, Riccardo Pastore, Valentin Accardo, Stefano Civita, Alessandro Tione, Lorena Bernabini. UMRILI SO: 72-letna Teresa Regina Vuerch vd. Buzzi, 73-letni Carlo Bertoch, 86-letni Gaetano Marenco, 87-letna Margherita Kals, 70-letni Fausto Cucit, 88-letni Adone Sante, 61-letni Bruno Zorba, 74-letni

ni Sergio Decovich, 81-letna Maria Buligutti vd. Scaramella, 83-letna Renata Grassi vd. de Rosa, 74-letna Antonia Medica vd. Pecchiar, 49-letna Anna Pino por. Seppini, 80-letni Guido Cumerio, 77-letna Lucia Colombin vd. Canziani, 85-letna Elisabetta vd. Matassi.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Giulia 1. Ul. S. Giusto 1.

Ul. Felluga 46. Ul. Mazzini 2.

(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)

Ul. Mazzini 43. Ul. Tor S. Piero 2.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Mazzini 43. Ul. Tor S. Piero 2.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 1. do 8. ure tel. 73267, predpriznana od 14. do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68441.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228.124; Bazovica: tel. 225.165; Opčine: tel. 211.001; Prosele: tel. 225.141; Bozje polje: Zgonik: tel. 225.596; Nabrežina: tel. 200.121. Sesljan: tel. 209.197; Zavrle: tel. 213.137; Milje: tel. 271.124.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

EPHRAIM KISHON

BIL JE SKRJANEC

vesela žaloga v dveh delih

Režija MIRAN HERZOG

Premiera: jutri, 7. novembra, ob 20.30 - ABONMA RED A - premierski

Ponovitev: v soboto, 8. novembra, ob 20.30 - ABONMA RED B - prva sobota po premieri

v nedeljo, 9. novembra, ob 16. uri - ABONMA RED C - prva nedelja po premieri

Prodaja vstopnic vsak dan od 10. do 2. ure in eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734.265.

KD LIPA

vabi na

zilijsko svatbo v pesmi, besedi, plesu in glasbi

ki bo v soboto, 8. novembra, ob 20. uri v kinodvorani v Bazovici.

Sodeležje pevski zbor SPD "Roža" - Šentjakob v Rožu na Koroskem in akademski folklorna skupina "France Marolt" iz Ljubljane. Vabljeni!

Čestitke

Danes praznuje 6. rojstni dan KATJA BUBOLA. Vse najboljše ter da bi bila zdrava in pridna v šoli ji želijo Martina, mama, papa, nona Stana in nono Marjo.

Dragi KATJI BUBOLI za današnji 6. rojstni dan tople čestitke jo Robert, Neva in Klavdi.

Mali oglasi

telefon (040) 79.46.72

FIAT 131 S mirafiori letnik 77 v zelo dobrem stanju z avtoriziranimi priključkom za priklopo prodam takoj. Telefonirati od 16. ure dalje, št. 212.723.

MILKO BAMBIC naproša morebitnega lastnika njegovega prvotnega letaka za leto 1947, naj ga pošle ali proda. Javiti se čimprej na telefonsko številko 572.734.

V RIMU dobi službo dekle, ki jo veseli strelca v hotelski restavraciji. Plošča 450.000 lir. Nudim tudi sobo in hrano. Ponudbe poslati na naslov: hotel Blea, Roma 00165, Via S. Croce in Gerusalemme 40, telefon 0677102 ali 040.712.023.

DRUŠTVENA gostilna v Gabrovcu išče gostilničarja. Telefonirati na št. 228.244.

SOFER C kategorije z znanjem slovensčine in poznavanjem trgovske stroke išče zaposlitev. Telefonirati na št. 228.475 v opoldanskih ali večernih urah.

USLUBENEC trdike Fiat prodaja 131 supermirafiori 1300 rabljen šest mesecev v odličnem stanju. Telefonirati na št. 911.404 od 20. ure dalje.

AMERIŠKI dolar 910.—

Funt sterling 2210.—

Irski funt sterling 1750.—

Švicarski frank 521.—

Francoski frank 201.—

Belgijski frank 28.50

Nemška marka 469.—

Avstrijski šiling 65.25

Kanadski dolar 760.—

Holandski forint 431.—

Danska krona 150.—

Svedska krona 205.—

Norveška krona 176.—

Drahma 16.50

Mali dinar 27.—

Veliki dinar 27.—

MENJALNICA

vseh tujih valut

OB NOČOJŠNJI SVEČANOSTI V ULICI CROCE

Jubilej krovne organizacije SKGZ proslavljamo z odprtjem novih prostorov za kulturno delo

SKGZ je pobudnica čim širše organiziranosti Slovencev v Italiji

Jubilej naše krovne organizacije, 25-letnico, proslavljamo Slovenci v Gorici z novo delovno zmagovito pravico do lastnega narodnostnega obstoja in razvoja. Pravi isti namen sta zasledovala obe SKGZ na Goriškem in Tržaškem, ko sta se tri leta kasneje, v marcu leta 1958 združili in enotno povedli boj napredno usmerjenih Slovencev v Italiji za doseg pravic, ki jih zagotavlja italijanska ustava in mednarodno sprejete obveznosti italijanske države.

V tem obdobju se je v Italiji marsikaj spremenilo, in sicer na bolje. Italijanska družba je, posebej v zadnjih desetih letih, dosegla mnogo višjo stopnjo demokracije, ki je še danes v uradnih državah odnosih ne odraža. To se posebej velja za odnose italijanske države do naše skupnosti, ki vse do danes ni dosegla vseh sadov demokracije rasti, za katere se je, skupaj z italijanskimi naprednimi silami, veselo borila.

SKGZ je bil v vsem tem času pobudnica čim širše organiziranosti Slovencev v Italiji, povezovala vseh njihovih interesov in usmerjevala njihovega boja. Zato se je

dosledno zavzemala za enotnost vseh političnih komponent Slovencev v postavljanju zahtev in v borbi za doseg naših pravic, za enotnost, ki se je po podpisu osimskih sporazumov in obeziti Italije, da nam zagotovi globalno zaščito, izkazala kot osnovna nujna, da postane Slovenci polnopravni subjekt v pogajanjih z vlado za doseg zaščitnega zakona.

Na Goriškem se je delovanje SKGZ se posebej odrazilo v prvenstveni skrbi za ohranitev, razvoj in izpolnitev slovenskega solstva s tem, da se je zagotovo slovenskim dijakom iz Gorice in iz Benetije njihov drugi dom - Dijaški dom, in za udržitelj delovanja članic, ki so v povojnem obdobju razvile zelo široko in pestro kulturno prosvetno dejavnost, s tem, da se jim je začelo graditi sedeže in kulturne domove. Izredno mnogo napredov je bilo potrebnih, da imamo Slovenci na Goriškem vrsto sodobnih kulturnih domov, od Sovodenj, kjer se danes zaključuje njegova razširitev, Štandrežu, do Gorice, kjer se tudi bližajo koncu dela na naši osrednji kulturni hiši. Kulturno-sportnem središču. Za slednjega je SKGZ vodila ostro deset let trajajočo bitko z italijanskimi oblastmi, samo za to, da je lahko prišla do gradbenega dovoljenja. Primeren sedež smo po dolgem čakanju dobili tudi v Števerjanu.

Namen našega narodnoobrambenega utrjevanja je bil in ostaja predvsem ta, da dvignemo narodno zavest naših ljudi povsod tam, kjer živijo, s se posebnim poudarkom in skrbjo za tista področja, kjer smo najbolj izpostavljeni raznarodovalnemu in asimilacijskemu pritisku.

Uspehi, ki smo jih pri tem dosegli, izhajajo iz stalne povezanosti krovne organizacije s svojimi članicami, ki so osnovne nosilke vsakodnevnega boja za naš obstoj. Nemalo energij je SKGZ na Goriškem posvetila stvarnemu sočlanstvu z italijanskimi demokratičnimi silami, od uprav, do strank in sindikatov, da so se jim v čim večji meri posredovali naša stališča, po čude, želje in zahteve.

Zavedamo se, da na pafte ni na pretek in da z njo vsi varčujemo. Toda preko določene mere, varčevanja tudi ne smemo zmeriti. Kolikor vemo, je občinska uprava v letošnji zimo skrb za ogrevanje školskih zgradb zaupala nekemu tržaškemu podjetju. Kakšen je ta spazem, nam ni znano, upamo le, da ne določa premij za privarčevano nafto.

Ob tem moramo povedati, da ni vse šolske zgradbe enake in da je treba za ogrevanje nekaterih potrositi več nafte kot za druge. Slovenske srednje šole so nastajene v nekdanjem semenišču, ne-

sempa je uspešno pravačasno odpeljali precej blaga, ki bi bilo sicer uničeno. Kljub temu je škola precej visoka. Gasilska ekipa je bila na delu skoraj pet ur.

VČERAJ ZGODAJ JUTRAJ

Požar v skladišču pijac

Vojka Nardina v Štandrežu

Zgorela je zaloga kartonske embalaže, ogenj pa je poškodoval tudi ostreže - Zaradi vročine uničena večja količina piva, mineralne vode in pijac

Za okrog deset milijonov lir škodo je povzročil požar, ki je izbruhnil včeraj zjutraj, v skladišču Vojke Nardine, v Kraški ulici v Štandrežu. Bilo je nekaj pred pol sedmo zjutraj, ko je Vojkova mama, skozi priprte temnice opazila ognjene zublje, ki so švigali iz bližnjega skladišča. Takoj je po telefonu poklicala gasilce ter obvestila sina, ki stanuje v isti ulici, samo nekaj sto metrov daleč. Ogenj je povsem uničil manjši prostor, kjer je bila spravljen kartonska embalaža za pivo in nekaj orodja in precej kvadratnih metrov strehe, zaradi vročine pa so pričeli goriti tudi plastični zaboji s steklenicami mineralne vode, piškotki in drugimi piščanci. Veliko steklenic je popokalo, s hitrim po-

žarom se je razširila na sosednja skladišča, ki so bila tudi v ogroženi. Gasilci so se borili, da bi preprečili, da bi se požar razširil na sosednja skladišča, ki so bila tudi v ogroženi. Gasilci so se borili, da bi preprečili, da bi se požar razširil na sosednja skladišča, ki so bila tudi v ogroženi.

Obtem moramo povedati, da ni vse šolske zgradbe enake in da je treba za ogrevanje nekaterih potrositi več nafte kot za druge. Slovenske srednje šole so nastajene v nekdanjem semenišču, ne-

sempa je uspešno pravačasno odpeljali precej blaga, ki bi bilo sicer uničeno. Kljub temu je škola precej visoka. Gasilska ekipa je bila na delu skoraj pet ur.

Modiano v bolnišnici zaradi srčnega napada

V torek zvečer je na deželnem letališču obšla slabost evropskega poslanca izvoljenega na listi KD Marcella Modiano. Odpeljali so ga v tržaško bolnišnico, kjer so ga obdržali na oddelku za srčne bolezni. Modiano je dobil srčni napad, ko je čakal na letalo, ki bi ga ob 19. uri moralo odpeljati v Rim. Njegovo zdravstveno stanje se je včeraj precej izboljšalo.

Umirjen promet na mejnih prehodih na Goriškem

Razmeroma umirjen promet na obeh mejnih prehodih na Goriškem v letošnjem oktobru. To je osnovna ugotovitev ob analizi podatkov. Ij jih je te dni posredovalo poveljstvo obeh mejnih prehodov. Mejo je prestopilo 220.665 oseb s potnimi listi ter 494.362 oseb s prepustnicami. Skupaj so torej našli 725.027 prehodov, ali približno 150 tisoč prehodov manj, kakor v istem mesecu lani. V primerjavi s septembrom letos, se je število prehodov nekoliko povečalo. Tako med potniki, ki so prekoračili mejo s potnim listom, kakor med tistimi, ki so za to koristili prepustnico, so na prvem mestu jugoslovanski državljani.

V soboto, 15. novembra, popoldne bo v goriškem avditoriju 3. deželni kongres Slovenske skupnosti. Prejšnja kongresa sta bila v Devinu in v Števerjanu. Na sporedu je poročilo političnega tajnika, po zdravni in razprava. Izvolili bodo

Priletna ženica žrtve prometne nesreče

Hruška prometna nesreča se je pripetila včeraj, nekaj po 12. uri, v Margottijevi ulici v Gorici, kjer je 18-letni Rodolfo Ziberna s stalnim bivališčem v Gorici, Fabianjeva 20, z avtom povozil 79-letno Irmo Lovato - Radina. Ženica je v bližini doma (stanuje namreč na št. 9 v Margottijevi ulici) nameravala prečkati cesto, pri tem pa je vanjo zadel Ziberna. Zaradi zločin piskali na desni nogi ter drugih poškodb, se bo Lovattijeva zdravila 40 dni.

Na sestanku, ki je bil v torek med predstavniki rajonskega sveta za Pevmo, Oslavje in Šentmavre ter goriškimi podžupanom Del Benom in predstavniki občinskega tehničnega urada, so načelno rešili ko

FESTIVALSKI SLAVNOSTNI DNEVI V BERLINU

V DOBRIH DVEH TEDNIH SE JE ZVRSTILO 290 PRIREDITEV NAJRAZLIČNEJŠIH VRST

Težko si se odločil, kaj bi si izbral - Okoli 150 tisoč gledalcev - Poleg domačih umetnikov tudi gostovanja tujih umetniških ansamblov in posameznih umetnikov

Vsakojtni festival v Berlinu je za glavno mesto Vzhodne Nemčije velik praznik socialistične kulture. V nekaj osmestih dneh se je letos zvrstilo 290 prireditev raznih umetniških vrst, ki jih je obiskalo nad 150 tisoč ljudi. Vsak večer je bilo po več prireditev hkrati, zato je bila odločitev, katero programiranih prireditev bi si človek rad ogledal v enem tednu, zelo težavna. Razen tega razvijajo številna berlinska gledališča svoje programe tudi izven festivalskih prireditev.

Največ ansamblov je sestavljala program iz socialističnih držav Sovjetske zveze, Češkoslovaške, Poljske, Madžarske, Romunije in Bolgarije. Medtem ko je bila Jugoslavija lani in predletoskin umetniško močno zastopana z dramskimi ansambli iz Beograda in Zagreba, na letošnjem festivalu, ni sodelovala.

Kot vsakokrat, je bilo tudi letos zastopanih precej ansamblov iz Avstrije (Burgtheater in Dunajski simfoniki), Angije, Belgije, Danske, Finske, Francije, Švice, Švedske, Severne Amerike, Čile, Kolumbije, Kube, Mozambika in Monzolie.

Za uvod ni bilo prvi večer omogočeno prisostvovati koncertu komornega orkestra "Camerata Musica" v dvorani Komische opere, ki ga že od ustanovitve vodi ne samo v Nemčiji in pri nas, ampak po širšem svetu znani jugoslovanski dirigentski mojster Zeljko Straka. Orkester, ki ga sestavlja pe-najst najboljših berlinskih instrumentalnih solistov, je izvedlo izbran spored k-mornih del G. Fr. Händla, J. S. Bacha, Tomasa Albinonija, J. J. Quantza, W. A. Mozarta s tolikšno bravuro, ki poslušalce navduši in osvaja.

V opernih gledališčih tokrat ni bilo posebnih novosti. Slavna Korošnica opere na gostovanju v Leningradu z opero Ma-

dame Butterfly, v kateri zanje velik uspeh v naslovni vlogi slovenska pevka Ana Žusarjeva in Offenbachovi Sinjebranci. Državna opera pa je v tistem tednu v glavnem posredovala pri-ljubljeni standardni program.

Ogledal sem si Verdievo ope-ro «Rigoletto» v Državni operi. Bila je gledališko zanimivo pri-kazana, čeprav kakšnih posebnosti ni bilo. Očiten je bil umetniški čut režiserja Erharda Fischerja in scenografa in kostu-mografa v isti osebi Wilfrida Werza, ki sta izoblikovala pred-stavo na posevni ploskvi odra s stiliziranimi in razkošnimi pla-stičnimi elementi v patinasto tem-nih scenah, ki so grzeče pod-črtavale moreče ozračje. Kljub nekaterim nelogičnim mizanscen-skim rešitvam, so solisti glavnih vlog, katerim je bil v oporo zvočni ubran zbor dvorjanov in od-ličen orkester pod glasbenim vod-stvom Udoja Nissena, izvrstno peli in kreirali dramatično po-darjane vloze.

Razveseljivo, v svetu nastaja vse več mladinskih opernih del. Mestno gledališče iz Cottbusa je uprizorilo na odru Komische ope-re ljubko pravljeno opero za velike in male otroke «Jež kot ženina» avstrijskega skladatelja Cesarja Bresgana. Preprosta, vsa-kemu otroku razumljiva pravljica, je namreč začarani princ, ki ga lahko odreši iglaste kože samo poljub princeze. Prikupna glasba in petje, ki jo je za di-rižentskim pultom sproščeno igril vodil Friedrich John, je po-sredovala pravljici mik v pre-ljiven režiji Güntherja. Frischea v odgovarjajoči poetični sceni in duhoviti kostumi dvorjanov in gozdnih živali, ki spremljajo jeza - prince. Vse več pravljic-nih oper, ki nastajajo v svetu, so najboljše izražba pri razume-vanju in pridobivanju mladine za umetniško vrsto glasbeno -

dramatskega gledališča. Temu na-menju vsako leto hvale vredno postreže berlinski festival s ka-kolo novo uprizoritvijo mladinske opere. Med berlinskimi dramskimi gledališči naj omenim zanimivo uprizoritev Georga Büchnerja ve-seloigre Leonce in Lena, znanega dramatika pri nas znanega po dramskih delih Dantonova smrt in Vojskec. Zanimivo, da so vsa tri imenovana dela uglas-bena tudi kot opere. Pretresli-vo, da je tako naderjeni pisec umrl za tifusom mlad, bilo mu je komaj trindvajset let.

Leonce in Leno štejejo za eno najboljših nemških veseloigr, v kateri je čuti stilistični vpliv Büchnerjevih sodobnikov in tudi Shakespeara in commedie dell'arte. Verjetno je prav ta domena spodbudila režiserja Jürgenja Go-scha in inscenatorja in kostumu-gra Gera Troikeja, da sta pred-stavila silno značilnost igre z nenavadnimi modernimi izrazi-mi sredstvi, ki so v nekem smislu sokrali. Ideno je predsta-va sicer podčrtavala smiselno vsebino, osromašila pa jo je poetika, čeprav ji ni odrekati zanimivih igralskih dosežkov v pretežni večini mladih predsta-viteljev znanega berlinskega ljud-skega odra - Volksbühne.

Princa Leonce je kot sodobne-ga mladjenca predstavil igral-sko in pantomimsko z nema-hi-čno telesno zahtevnostjo Michael Gursed, Leno pa Doris Otto. Greščen podan je bil kralj Pe-ter Ericha Brauserja, medtem ko je izredno težko vlogo Valeria obhvaljal Hermann Beyer. Pred-stava v avantgardni maniri je bila groteskna, prej moreča kot vesela, čeprav ji ni oporekali dobro zasnovanih satirčnih bod-ice. Seveda, vsi gledalci niso do-jemljivi za takšno prikazovanje «veselolev», in mnogi, kar pre-več gledalcev, je zapuščačo dvo-rano posemili in po več skupaj med izvajanjem.

Veliko zanimanje je vladalo za najnovejšo igrano nemškega dra-matika Petra Hacksa Smrt Seneke. Delo prikazuje zadnje dneve živ-ljenja in smrt znamenitega rim-skega pisca in filozofa Luciusa Annaeusa Seneke, rojenega v 4. letu pred našim štetjem. Pod ob-tožbo, da je skoval zaroto proti cesarju Neronu, si je moral v 61. letu starosti sam vzeti življenje. Prav tiste trenutke prikazuje av-tor z dokajšnjo mero življenjske mo-drosti, ki jo izprizuje veliki duh genialnega Seneka. Najnovej-še delo plodne nemške drama-tike je v gledaliških krogih vzbudi-lo tolikšno zanimanje, da sta dra-ma krstno uprizorili letos sep-tembra skoraj v istem času Nem-sko gledališče v Berlinu in Dr-žavno dramsko gledališče v Dres-denu.

Dresdensko gledališče je v re-žiji Klaus D. Kirska, v moderni, čisto beli sceni Eberharda Kain-burga, gostovalo na festivalu prav na odru «Deutsches Theater», ki je bilo v predvečerju opremljeno s fotografijami njihove uprizorit-ve tega dela v režiji Cox Habbe-ma. Primerjava med obema pred-stavama bi bila nadev zanimi-va, vendar je bila sama po sebi zanimiva že dresdenska uprizo-ritev.

V glavni vlogi Seneka je Rolf Hoppe podal preprost a življenjsko profiliran lik, ki je s filo-zofsko dobrozvestnostjo pred smr-tjo vzbujal srh spreletavajočo hu-mornost med svojimi prijatelji na odru in je tudi med gledalci s svojo kreativnostjo zapustil mo-čan vtis. Dramsko delo in upri-zoritev, h katerima se bo vredno z razmišljanjem še vrniti.

Za edinstveno predstavo je kot vselej poskrbelo gostujoče pra-ško gledališče Divadlo na zá-bradlji. V Schormovi režiji je u-prizorilo Hamleta v domnevni pr-vinski verziji znamenitega Shakes-pearejevega gledališča.

Kot razvedrilno dopolnilo sem prav na zaključku festivala pri-

PREDSTAVNIKI DESETIH DEŽEL V DUBROVNIKU

Razpravljali o gradnji transevropske avtoceste

DUBROVNIK - Strokovnjaki iz desetih evropskih držav so se zbrali v Dubrovniku, da bi raz-pravljali o poteku gradnje tran-sevropske avtoceste, ki bo pove-zovala Baltsko morje s Turčijo. Avtocesta bo peljala iz Gdanska preko Varšave, Krakova, Brai-slave, Dunaja, Budimpešte in Be-ograda do Nisa. Tu se bo odce-pila na dva dela: ena veja se bo vila proti Grčiji (do Soluna), dru-ga pa po Bolgariji in Turčiji pre-ko Istanbula do Ankare.

Predvidena sta še dva podaljš-ka in sicer v Sirijo in v Iran. Dubrovniškega srečanja so se udeležili vladni izvedenci iz Poljske, Češkoslovaške, Italije, Av-strije, Madžarske, Jugoslavije, Romunije, Bolgarije, Grčije in Turčije. Razpravljali so o uskla-ditvi tehničnih značilnosti nacr-tov, o problemu finansiranja ce-lotne avtocestne mreže, ki bo dol-ga okrog 10.500 kilometrov, ter o stopnji napredovanja gradbenih del. Dolžili so tudi, da je treba izvesti čimprej podrobno študijo o že obstoječih cestnih odsekih ter o sedanjem in bodočem pro-metu tako turistične kot trgovs-ke narave.

Iz načrta izhaja, da bo avtoce-s-ta povezovala tudi severno Ev-ro-po z Jadranskim morjem. V Zagrebu se namreč avtocesta od-ce-puje za Reko; iz Subotice na ju-goslovansko-madžarski meji pa bo preko Osijek, Sarajeva in Mostarja prispela do Kordeljeve-ga, ki je na jugu jadranske o-bale.

Gradnjo transevropske avtoce-ste finansirajo mednarodni bančni zavodi. Dela potekajo v vseh državah bolj ali manj urejeno; v Jugoslaviji so od 1.800 kilometrov načrtanega cestnega omrežja do danes dokončali 290 kilometrov. Po predvidevanjih bi morali gradnjo celotne avtoceste dokon-čati leta 1990.

Države članice EGS posveča-jo veliko pozornost predvsem za-dnjemu odseku avtoceste, ki bo povezovala Jugoslavijo z Grčijo. Ta balkanska država bo baje že prihodnje leto vstopila v evropsko skupnost in bo tako tudi pre-ko cestnega omrežja povezana z Zahodom.

Mednarodni simpozij o Danteju

Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu o-ziroma njen razred za sodobno

književnost pripravlja za pri-hodnje leto 1981 velik mednarod-ni simpozij o Danteju pod geslom Dante in slovanski svet. V ta namen se tečejo priprave in JA ZU (Jugoslovanska akademija znanosti in umetnosti) že razpo-šilja po svetu tiskana vabila dan-tologom in vsem tistim, od ka-terih pričakuje, da bi na takem simpoziju udeležili prispevati svoj delež. Da bo nivo simpozija na primerni višini, dokazuje tudi to, da je sklicatelj prošil za sodelo-vanje Mednarodno zvezo za študij in preučevanje ter širjenje slovanskih kultur pri UNESCO.

Glavni namen in tema simpozija je pač preučevanje odnosa slo-vanskih kultur do Danteja in na-robe. Tako bodo govorili o Dan-teju in njegovih delih, njegovem odmevu med Slovani ter o nar-črtih in perspektivah glede dan-tologije pri omenjenih narodih.

Referati, poročila in razprave bodo v celoti objavljeni v posebnem zborniku simpozija. Predvi-deno je, naj bi prispevki, ki jih bodo predavatelji brali, ne trajali več kot 15 minut. Za vse udele-žence, ki bodo aktivno sodelovali, je predvideno, da bodo v Dubro-vniku, kjer se bo simpozij vršil od 9. do 12. novembra prihodnje le-to, bivali v hotelu I. kategorije. Za vse ostale pa, ki se bodo pra-včasno prijavili, bo organizator poskrbel za prenočišče.

Program je v grobih črtah že izdelan, vendar ga bodo nova-najavljene referati (poleg teh, ki so organizatorju že znani, saj se je prijavilo že lepo število ju-goslovanskih in drugih specialistov v tej stroki) gotovo deloma spre-menili ali vsaj spopolnili.

Upamo, da se bo poleg ju-goslovanskih dantologov udeležilo simpozija tudi več slovanskih pro-učevalcev Danteja, saj smo Slo-venci bili in smo glede tega na primerni evropski ravni, čeprav bolj kot prevajalci kakor prouče-valci.

M. B.

Slovenska imena naših krajev

Starmica

Starmica na Matajurju se tako imenuje po legi na strmini, ki ime Starmiza je gola prilagoditev slov. imena s hiperkorekturno ge-minatno. Predložna zveza: v/z. Prevajalci: M. Starmičan, Z. Star-mičanka, privedniki: starmiški.

Patronat KZ - INAC svetuje

Predhodna invalidnost in njene posledice

Vpr.: «Prav v vaši rubriki sem brala, da se sedaj po novem za-konu lahko upiše v kmečko zava-rovanje za deset let nazaj. To pa me zelo zanima, ker je to moj slučaj in bi rada dobila pokojni-no, ker sem precej hudo bolna. Pred petnajstimi leti sem bila namreč operirana in od tedaj stalno boleham. Kaj moram na-ređiti, da me upišete za deset let nazaj? Če bom plačala tudi za nazaj, bom dobila za nazaj tudi invalidsko pokojnino?» M.S.

Vaše pismo vsebuje precej ne-točnosti in napačnih interpre-tacij, kar pa je najbolj očito, si ver-jetno predstavljate zavarovalni zavod kot dobrodelno ustanovo. Zato prav gotovo ne bo odveč, če se malo pogledamo v celotno zadevo.

V skladu z nedavno okrožnico urada za poenotene kmečke pri-spevke SCAU imajo tisti nepo-sredni obdelovalci, ki se še ved-no ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, so to svojo samostojno dejavnost opravljali vsaj deset let, mož-no desetletnega retroaktivnega vpisa v kmečki pokojninski sklad.

Urad ima pravico in dolžnost, da preveri, če tako stanje odgovar-ja resnici, dejansko pa zadošča posebna izjava župana v tem smislu.

Če se povrnemo k vašemu slu-čaju, predpostavljamo, da bi vam res uspelo poravnati retro-aktivno zavarovalne prispevke. Kot sami zatrjujete, bi potem ta-koj vložili prošnjo za invalidsko upokožitev in celo pričakujete, da bi vam to pokojnino izplačali še za nekaj let nazaj. Pri dolo-žanju odstotka invalidnosti upo-števajo tudi čas, ko je ta invalid-nost nastopila. Vendar pa ugotov-ljena invalidnost oziroma zmanj-šana zmoglost zasluška v običaj-ni dejavnosti po zakonskih dolo-čilih ne daje vselej pravice do invalidske pokojnine, niti če za-varovane uveljavlja vsaj pet let pokojninske dobe, od katerih eno leto v zadnjem petletju. To je slučaj predhodne invalidnosti, se pravi, če je invalidnost nastopila, preden je bil sploh vzpostavljen zavarovalni odnos. V tem prime-ru dejansko razveljavljajo zavaro-valne prispevke. To bi lahko bil

tudi vaš slučaj.

Kaj naj vam svetujem? Če vsaj načelno izpolnjujete pogoje za vpis v kmečko zavarovanje, po-tem kar podizajate se in posku-šajte ta vpis prenesti za kako leto nazaj, če se vam bo nato zataknilo pri invalidski pokojnini, boste pa lahko uveljavili starost-no pokojnino, ko boste dosegli 15-letno pokojninsko dobo.

PRENIZKO VPLACILO PROSTOVOLJNIH PRISPEVKOV

Vpr.: «Komaj pred nekaj dnevi sem zvedela, da je INPS povsaj prostovoljne prispevke, jaz pa sem plačevala še po stari tarifi. Lahko sama doplačam razliko ali mi bodo oni dali dovoljenje?» D.S.

Od 1. marca 1980 so delno po-višali zneske prostovoljnih pri-spevkov. Tisti zavarovalci, ki te-ga niso upoštevali in so poravnali nižji znesek, ki bi morali, urad-no ne morejo tega več popraviti in INPS jim bo sorazmerno zni-žal število zavarovalnih tednov. Zato prihodnje pazite

RADIO VELE-IZIJA

ITALIJANSKA TV	TRST A
12.30 Vozgajna oddaja	7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Jutrarnji almanah; 9.00 Glasbena matineja; 10.10 Radijski koncert simfonike; 11.30 Glasba; 11.30 Beleška; 12.00 Iz sveta umetnosti; 12.00 Likovna umetnost; 12.40 Melodije od vespodov; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Mladi pred mikrofonom; 14.45 13 roma-nov; 15.00 Pisite, predvajali bo-mo; 16.00 Potovanje v Ameriko; 17.10 Mi in glasba; 17.30 Poetja sa-mospeva; 18.00 Cetrkova sreča-nja; 18.30 Kulturne rubrike na-sih tednikov.
13.00 Dan za dnem, rubrika Dnev-nika 1	
13.30 DNEVNIK	
14.10 Josephine, Beauharnais, 4. nadaljevanje	
15.05 Risani filmi	
15.15 Posebna oddaja Dnevnika 1	
16.10 Los Angeles: North Hospital	
Gospa Marsh - TV film	
17.00 DNEVNIK 1 - Flash	
17.05 3, 2, 1... Kontakt!	
Risanka, TV film, plošče	
18.00 Obleditve, vzgojna oddaja	
18.30 Glasba, glasba	
19.00 DNEVNIK 1 - Kronike	
19.20 Zafir in jeklo: Oktobrski cvet - 4. epizoda	
20.00 DNEVNIK	
20.40 Koncert Ornella Vanoni	
21.40 Dolly - Petnajstidnevni se-stanek s kinom	
22.00 Posebna oddaja Dnevnika 1	
DNEVNIK - Danes v par-lamentu - Vremenska slika	

KOPER
(Italijanski program)
7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.20 Horoskopi; 8.32 Oddaja o nogometu; 9.15 Knjiga na radiu; 9.32 Luciano-vi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.10 Zmaj; 10.32 Mozaik; 11.00 Kim; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 12.40 Contro-luce; 12.50 Z nami je...; 14.00 Prijeto popoldne; 14.33 Izbrani za vas; 15.20 Glasbeni odmor; 15.45 Popevke; 16.00 Glasovi v nevihti; 16.15 Poje Chris Hillman; 16.32 Crash; 16.55 Knjižna polica; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.32 Kvar; 18.00 Jugoslovanska pop scena; 18.32 In koncert; 19.15 Orkester in zbor Friederjeja Hub-barta.

KOPER
(Slovenski program)
6.30, 7.25, 13.30, 14.30 Poroči-la; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Jutrarnji koledar; 6.15 Obve-stila in reklame; 6.37 Kinospo-red, objave; 7.15 Najava spore-da; 13.05 Popevke se vrstijo!

Srednji val 546,4 metra ali 549 kilohertzov
UKW - Beli kiper 102,0 MHz
UKW - Koper 98,1 MHz
UKW - Nanos 88,6 MHz

RADIO 1
7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 Glasbena prebujenje; 6.30 Ob zori diskretno; 7.35 Kakšna Glasba!; 8.40 Včeraj v parlamentu; 8.50 Glasbeni trenutek; 9.00 Radio ančho; 11.00 Sexy West, glasbeni kabaret, Prijeto po-slušanje; 12.02 VI in jaz; 13.25 Kočija; 13.30 Oddaja s publiko; 14.03 Il Pazzariello, osebnost in pre-pjevke; 14.30 Kaj je reklama; 15.03 Rally; 15.30 Popoldanski ra-dijski spored; 16.30 Fantastična opereta iz Ulice del Pratelto; 17.03 Patchwork, za mlade poslušalce; 18.35 Programi pristopa-nja; 19.30 Mafija, komedija; 20.40 Glasbeni odmor; 21.03 Glasbena Evropa; 21.50 Sport in zdravje; 22.15 Plošče.

LJUBLJANA
6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.10 Prometne informacije; 6.20 Rekreacija; 6.50 Dobro jutro, o-troci!; 7.30 Iz naših sporedov; 8.08 Z glasbo v dober dan; 8.30 Mladina poje; 9.05 Z radiom na poti; 9.40 Turistični napotki; 10.05 Rezervirano za...; 11.35 Znano in priljubljeno; 12.10 Znanje ne-dije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Pri-poročajo vam...; 14.05 Enajsta sola; 14.20 Koncert za mlade po-slušalce; 14.40 Jezikovni pogovo-rji; 15.00 Dogodki in odmevi; 15.30 Zabavna glasba; 15.50 Radio da-nes, radio jutri; 16.00 Vrtljak; 18.00 Vsa zemlja bo z nami za-pela...; 18.15 Lokalne radijske postaje; 18.75 Novo iz studia...; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Lah-ko noč, otroci!; 19.45 Minute z ansambli Jozeta Kampeja; 20.00 Cetrkov večer domačih pesmi in napevov; 21.05 Literarni večer; 21.45 Lepe melodije; 22.15 Infor-mativna oddaja v nemščini in an-gličščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Plesna glasba; 23.05 Lirični utrinki

Najstarejša ameriška volivka je pravzaprav «naše gore list»

Američani so torej rekli svojo. Izbrali so si novega predsednika. Komentatorji menijo, da so slabo izbrali. Nekateri pa menijo, da tako in tako niso imeli kaj izbirati. Naj bo kakorkoli, Reagan bo v Beli hiši vladal štiri leta, do novih volitev. Med kakimi 85 milijoni ameriških volivcev, ki so se potrudili na volišča, je bila tudi Marija Marich, ki jo vidimo na sliki, ko ji na volišču dajejo navodila, kako se voli. Kot nam samo ime pove, je Mary Marich oziroma Marija Marich ena-gore lista. Stara je 107 let, v ZDA je prišla pred 91 leti in živi sedaj v mestu Farmont

Vladimir Gradnik

Primorski prostovoljci v obrambi severne meje 1918-1919

Ivan Zorn (Prvačina): «Po razpadu avstro-ogrskega cesarstva, sem se iz Romunije vrnil v Ljubljano in se pri-javil v planinski polk. Moj poveljnik čete je bil podporo-čnik Černe. Sli smo skozi Dravograd proti Sv. Lovrencu - Velikovecu - skozi Diješko proti Sv. Vidu».

Alfonz Marušič (Opatje selo): «Od prvega decembra 1918 sem bil pri prvi četi Tržaškega bataljona. Naši po-veljnik so bili: poročnik Skok, nadporočnik Kramer. Ude-ležili sem se bojev pri Dravogradu - Libelšču - Pilberku - Sinči vasi, prej pa še pri razorožitvi nemških enot in straž v Mariboru».

Mihael Lašica (Kambresko): «Vključen sem bil v Ljub-ljanski polk in se boril v Področji in pri Sv. Jakobu ter za karavanski predor. Pozneje smo se umaknili in šli čez Ljubelj v Borovlje, od tam smo v poletni ofenzivi 1919 prodrli čez Dravo proti Celovcu».

Andrej Kavčič (Dornberk): «Prve dni novembra 1918 sem se prostovoljno prijavil v Ljubljani, ker sem bil do-veljen k drugi četi planinskega polka pod poveljstvom poročnika Janežiča. V bojih na Koroskem sem bil odli-kovan z zlato Obilicevo medaljo za hrabrost».

Feliks Bergine (Srpenica): «Kot topničar sem stopil v topniško enoto v Ljubljani, kjer so zbirali zapuščene konje, ki so jih na tisoče poslali na Hrvaško. Iz Ljubljane sem z 10-centimetrovsko haubično baterijo pod poveljstvom nadporočnika Juvana odrinil preko Maribora na Ko-roško».

Lojze Horvat (Log Česzoški): «Že prve dni novem-bra 1918 sem prostovoljno vstopil v šaperski bataljon v Ptuj. Na Koroskem sem čez Dravo in Sinčo dospel do Velikoveca in sem sodeloval pri gradnji mostu na Dravi».

Ivan Uršič (Kobarid): «V Celju sem se 5. novembra prijavil h gorskemu topniškemu oddelku 7.5 cm, poveljnik je bil nadporočnik Vošnjak. Bojna pot: Maribor - Lucane - Dravograd - Velikovec - Borovlje».

Franc Bandelj (Komen): «Iz ruskega ujetništva sem se vrnil v Ljubljano 22. novembra 1918. Tu sem zvedel, da so Italijani zasedli Primorsko, pa sem se takoj prijavil pri vojaški oblasti. Se istega dne sem s skupino prosto-voljcev Primorcev odpotoval v Maribor in se vključil v Tržaški polk (bataljon) in bil v štabu ordonanc kurir. Od poveljnikov se spominjam kapetana Gandinija, poro-čnika Pakja, narednika Smrekarja in narednika Gombača».

FORMIRANJE VOJASKIH ENOT
Za utrditev slovenske oblasti na Spodnjem Štajerskem, v koroškem Podravju, v Slovenskih goricah in v Prekmur-ju ni bilo najpotrebnejših vojaških moči, kar je v takih prevarnih dneh in okoliščinah čvrsta opora nove o-blasti. Šele v drugi polovici novembra 1918 se je pričelo sistematično organiziranje vojaških enot. Vse upe so sta-vili na prostovoljce, predvsem na povratnike iz bivših

avstro-ogrskih polkov in patriotsko razpoloženo mladino. Toda tudi tu ni šlo prav gladko, ker so bili fantje in mu-žje - povratniki, naveličani vojne, ranjeni, bolni in u-trujenji. Največja skrb jim je bila tudi obubožna druž-i-na. Prostovoljcev ni bilo dovolj, da bi lahko zagotovili var-nost pred napadi in sabotažo Nemcev in za to, da bi pre-precili vdor nemških oboroženih skupin, ki so delovale vzdolž 100 km dolge mejne črte od Kljbone do Tržavogra-da, ne vstevisi tu koroško Podravje. Kljub vsem težavam pa se je posrečilo postopoma organizirati in sestaviti v glavem telu vojaške enote in odrede prostovoljcev.

Mariborski polk so sestavljali slovenski vojakji bivše-ga 47. in 28. polka ter precejšnje število primorskih in drugih prostovoljcev. Ti so že do tedaj sodelovali v akcijah varnostne službe in pri razorožitvi vojaških povratni-kov, kakor tudi razorožitvi nemških enot, ki so ogrožale mirno utrjevanje slovenske oblasti v Mariboru. Za dopol-nitev je iz Celja prispelo okrog 200 prostovoljcev: zadržali so okoli 150 mož.

Ljubljanski polk so tedaj sestavljali vojakji prostovolj-ci 17. polka ter 7. in 20. lovškega bataljona.

Planinski polk so sestavili v Ljubljani iz prostovoljcev 2. gorskega polka, med katerimi je bila skoraj polovica z zasedenega ozemlja.

Celjski polk so sestavili s prostovoljci bivšega 87. polka in domoljubno mladino.

Tržaški bataljon so sestavljali primorski prostovoljci, povratniki bivšega 97. avstro-ogrskega polka in ubežniki pred italijanskim preganjanjem.

Vsak polk je imel dva do tri bataljone s po troje čet in strojniško četo, poleg tega so formirali tudi topniške,

inženirske in preskrbovalno-sanitetne enote. Sestava teh enot seveda številčno ni bila enaka prejšnjim enotam, bile so zmanjšane za več kot polovico.

Poleg omenjenih enot so na Koroskem pozneje formi-rali odrede različne sestave in moči, izključno iz prosto-voljcev z nalogo, da zavarujejo in preprečijo vdor nemških heimwerovskih grupacij čez karavanske prehode v Gornje Posavje in pozneje, da sodelujejo pri zasedbi slovenskega ozemlja na Koroskem.

Jezerski odred, v rajonu Zitare vasi, Ljubljanski odred, na Ljubelju oz. pri Borovljah, Podroški odred, v rajonu vasi Podroščica, Korenski odred, v rajonu Korensko sedlo - Rateče.

Poleg navedenih zavzema častno mesto Mežiški odred iz celjskih in savinjskih prostovoljcev pod poveljstvom poročnika Malgaja, ki je osvobodil Mežiško dolino in s to prostovoljci prodiral proti Celovcu in zasedel Velikovec.

Ti odredi, čeravno številčno slabi, so bili z orožjem in drugim vojaškim materialom in potrebščinami slabo oskrbljeni. Imeli so uspešne in tudi neuspešne boje, ven-dar pa so držali oblast med Karavankami in reko Dravo. V podrobni opis vseh borb in bojev se ne bomo spuščali iz razloga, ki smo ga omenili v predgovoru tega dela.

FORMIRANJE TRŽAŠKEGA BATALJONA V MARIBORU (20. NOVEBRA 1918)

SPORT SPORT SPORT

VČERAJ V EVROPSKIH POKALIH

NOGOMET

Inter in Crvena zvezda v četrtfinalu
Juventus izločen po 11-metrovkah

Tudi Torino in Radnički iz Niša sta se v pokalu UEFA uvrstila v nadaljnje kolo

Italija in Jugoslavija sta po večeršnjih tekмах v evropskih nogometnih pokalih ostala še s po dve ma zastopnikoma. Medtem ko sta Inter in Torino uspešno premostila včerajšnji oviro, pa Juventus ni uspel podvig, da bi izločil poljsko moštvo iz Lodza, ki se je uvrstilo v nadaljnje kolo z zmago po enajstmetrovkah.

Oba jugoslovanska predstavnika (Crvena zvezda in Radnički) pa sta uspešno premostila včerajšnje kolo. Radnički se je sicer po pričaokavni uvrstil v nadaljnje kolo, težjo nalogo pa je imela Crvena zvezda, ki je igrala zdesetkana.

POKAL PRAKOV

Inter — Nantes 1:1 (1:0)

STRELCI: v 30. min. Altobelli, v 76. min. Amisse.

INTER: Bordon, Canuti, Orioli, Marini, Mozzini, Bini, Caso (od 62. min. Pasinato), Prohaska, Altobelli, Beccalossi (od 69. min. Pancherli), Muraro.

NANTES: Bertrand — Demanes, Bossis, Tusseau, Rio, Michel, Trossero, Baronchelli, Poulain, Touré, Rampillon (od 85. min. Bibard), Amisse.

SODNIK: Aldiger (ZRN)

GLEDALCEV: 60.000

MILAN — Inter je četrtfinalist.

Po zmagi v gosteh v Nantesu je včeraj igral neodločeno doma in se tako uvrstil v nadaljnje kolo.

Včeraj pa Interjeva naloga ni bila lahka. Milančani so sicer že v 30. min. prešli v vodstvo z Altobelli, gostje pa so v 75. min. izenačili z Amissom ter so nato nadaljevali z ostrimi napadi, tako da je moral Inter umakniti v svoj kazenski prostor. Milančani so imeli minuto pred koncem tekme možnost, da stanje povečajo na 2:1, toda Altobelli je zastrejal enajstmetrovko.

C. zvezda — Basel 2:0 (2:0)

STRELCI: v 7. min. Repčić, v 18. min. Janjanin.

CRVENA ZVEZDA: Ljukovčan, Jeličić, Krmpotić, Janković (od 79. min. Miletić), Rajković, B. Djurović, Stetić, Blagojević, Borovnica, Janjanin (od 72. min. Goričanov), Repčić.

BASEL: Kügan, Geissler, Stochler, Maradan, Hasler (od 46. min. Kutić), Demarmel, Marti, Tanner, Meissen, Von Wandburg, Lauscher (od 76. min. Schürer).

SODNIK: Zarpentien (Irska).

GLEDALCEV: 60.000

BEOGRAD — Kazalo je, da bo sicer zdesetkana beogradska Crvena zvezda zlahka in visoko premagala švicarsko moštvo Basla. Že po 18. minuti so namreč domačini vodili z dvema goloma razlike, ki sta ju dosegla Repčić in Janjanin. Tako so Beograščani nadoknadili zaostanek iz Basla (0:1) že v vrnem delu srečanja.

V nadaljevanju pa ni bilo tako lahko: švicarski nogometaši so se porivilnovali vrgli v borbo in proti koncu srečanja je Crveni zvezdi le s težavo uspelo chriniti zmago z 2:0, s čimer so se Beograščani uvrstili v četrtfinale tega tekmovanja.

(nb)

POKAL UEFA

Juventus — Widzew 4:5

(3:1, 1:0)

STRELCI: Tardelli v 39. min., Furino v 46. min., Pieta v 59. min., Brady v 61. min.

JUVENTUS: Zoff, Cucureddu, Cabrin, Furino (od 91. min. Tardelli), Gentile, Scirea, Casuso, Tardelli, Bettiga, Brady, Fanna (od 91. min. Vera).

WIDZEW: Łodyż, Mlynarczyk, Plich (od 89. min. Jezewsky), Gembosz, Mozejko, Zmuda, Toklinski, Pieta, Sulit, Beniek, Rozborski, Smolarek.

SODNIK: Tokat (Turčija), Gledalcev: 40.000.

TURIN — Juventus ni uspel podvig. Premagal je sicer poljsko moštvo Widzew iz Lodza s 3:1, torej z enakim rezultatom, kot je v prvem srečanju izgubil v gosteh. Juventusovi nogometaši pa so bili izredno pomanjkljivi pri streljanju enajstmetrov in so tako izločeni.

Sicer pa bi si napredovanje v osmino finala Juventusovi nogometaši lahko priborili že med samim redularnim srečanjem in tudi med postavljenimi kazenskimi udarci. Zmagali so, če ne bi napadali zgrešili vrste tih lehkih priložnosti.

Pri streljanju enajstmetrov pa so bili Turinčani skoraj katastrofalni: prvi dve enajstmetrovki sta Casuso in Cabrin namreč zgrešila in šele Brady je prvič premagal odličnega poljskega vratarja Mlynarczyka. Za Poljake pa so bili uspešni Toklinski, Gembosz, Smolarek in Beniek.

Magdeburg — Torino 1:0 (1:0)

STRELEC: v 24. min. Tyll.

MAGDEBURG: Heyne, Rougost, Stahnmann, Tyll, Kramer, Mewes, Pommerenke, Steinbach, Streich, Windelband, Döbblin.

TORINO: Terranova, Volpati, Salvadori, P. Sala, Danova, Van de Korput, D'Amico (od 89. min. Pulic), Pecci, Graziani, Zaccarelli, Sclasa.

SODNIK: Kelzer (Nizozemska).

GLEDALCEV: 10.000.

MAGDEBURG — Torino se je po pričakovanju uvrstilo v osmino finala.

Delovanje ZSSDI

Jutri, v petek, 7. t.m., bo na sežu ZSSDI v Ul. sv. Franciška 20 ob 20. uri seja odbora — tržaški del.

žavna nogometna reprezentanca odigrala včeraj v Firencah trening tekmo proti enajsterji Rondinella, ki sicer nastopa v C2 ligi. Tekma se je končala brez zadetkov in je bila zadnji preizkus mladih italijanskih nogometašev pred odhodom v Monako, kamor bodo odpotovali v ponedeljek.

Cup» je včeraj češkoslovaško moštvo Tatra iz Presova premagalo italijanskega prvotiga Como kar s 4:1 (3:0).

V 3. AMATERSKI LIGI

Marko Kralj izključen

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je med drugim izključila za eno kolo tudi Primorčvega nogometaša Marka Kralja, ki tako ne bo mogel za eno nedeljo igrati v 3. nogometni amaterski ligi.

MITROPA CUP
Visok poraz Coma
PRESOV — V drugem kolu nogometnega tekmovanja za »Mitropa

ODBOJKA
V SOBOTO ZAČETEK PRVENSTEV V VIŠJIH LIGAH

Tehnično bolje pripravljena ekipa Bora z optimizmom pričakuje start v B ligi

Slaba plat moške šesterke je v pomanjkanju mlajših sil

V soboto se bo pričelo italijansko odbojgarsko prvenstvo v vseh višjih ligah. Glede na dejstvo, da so moška B liga povečala na 12 zastopnikov, se bodo prvenstveni timi pričeli tudi v tej ligi. Edina slovenska šesterka, vrsta SZ Bor, bo letos drugič zaporedigrala v tej konkurenci. Pred skorajšnjimi prvenstvenimi nastopi so imeli igralci pogovor s trenerjem in igralcem Guidom Neubauerjem. To dolžnost je prevzel tudi ob koncu lanskega leta, ko se kombinacija z Urmatom ni najbolje posrečila.

Kako so potekale letošnje predprvenstvene priprave?

»Same priprave niso najboljše ker smo pričeli nekoliko prepozno. Obenem pa se letošnje prvenstvo

prčenja točno mesec prej. To pa slej kot prej ne bo odločilnega pomena, ker z izjemo telesne priprave, nismo imeli nobenih težav. Ekipa je dobro uigrana in razne kombinacije je bilo potrebno samo nekoliko ponoviti in utrditi.

Kaj so pokazale prijateljske tekme in nastop na turnirju v Karlsruheu?

»Povedal bi, da igramo še boljše kot lansko leto. Razlog je v tem, da znotraj šesterke vlada prijeteljsko razpoloženje brez polemik in razprj. Na vsaki tekmi smo zaigrali sproščeno in igra je tako samopridobila. To je obenem tudi naš veliki adut za samo prvenstvo.

Skupina Bora je precej spremenjena. Letos je 12 ekip, in povrh precej favoritov.

»Ne bi bil realen, če bi rekel, da bo naš cilj obstanek v ligi. Poskušali bomo osvojiti 4. do 5. mesto. Če se bomo uspeli povzpeli za kakšno stopničko višje, pa toliko boljše.

»Največja pridobitev je prihod našega bivšega igralca Igorja Orla. Z njim je ekipa veliko pridobila v dinamiki, zagrizenosti, ki je njegova velika vrlina in značilnost. To nas spominja na nekdanjo Borovo ekipo. Veliko smo pridobili v obrambi, ki je bila poprej naša šibka točka.

Odsotnost Iztoka Kodriča se bo nedvomno poznala. Kdaj bo lahko spet prišel trenirati?

»Njegova odsotnost se bo občutno poznala in to ne mislim kot igralca ampak mislim kot Kodriča osebo. Bil je izredno resen, vreden in v velikem slogu. Upam, da bo lahko spet prišel trenirati za drugi del prvenstva, kar bi bilo za nas in še zanj osebno največje zaželenje.

Katero so vrline in slabosti ekipe, ki jo trenirate?

»Tehnično je ekipa izredno dobro pripravljena, saj tvorijo ogroditeljske sile in izredno izkušeni odbojkarji. Prav ta izkušnost v najtežjih trenutkih nadoknadila mladostno zagnanost. S temi igralci bomo dosegli še dobre uspehe. Upam, da bomo prihodnje leto imeli v naši sredi nekatere mlajše odbojkarje, ki so letos pokazali lep napredek.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Slabosti pa so v pomanjkanju mlajših sil, ki bi znale dostojno zamenjati nekatere starejše igralce.

Letos več zanimivih sprememb

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Letos več zanimivih sprememb

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

Najpomembnejše se tiče nove starostne kategorizacije tekmovalcev

KOŠARKA

POKAL POKALNIH PRAKOV

Cibona zmagala

KLOSTENEUBURG — V prvem srečanju osmine finala košarkarskega tekmovanja za pokal pokalnih prvakov je zagrebška Cibona v gosteh premagala avstrijsko moštvo Klosteneuburg s 84:74.

Koračev pokal
ISTANBUL — V prvem srečanju osmine finala Koračevega pokala je sinoči v Istanbulu Zadar premagal domače moštvo JK s 96:81 (42:43).

Najboljši strelac za Zadrčane je bil Skroče, ki je dosegel kar 36 točk.

Ostali izidi:
Zbrojevka (CSSR) — Stade Français (Fr.) 95:75

Aris (Gr.) — Mavag (Madž.) 97:90

Standard (Bel.) — AEK (Gr.) 80:78

POKAL RONCHETTI
Student (Jug.) — Hapoel (Izrael) 94:59

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

POKAL PRAKOV
Nashua (Niz.) — Hageby (Švedska) 114:90

OD HOLLYWOODA DO BELE HIŠE

NEW YORK — Ronald Reagan je s svojimi 70 leti najstarejši predsednik v ameriški zgodovini, rodil se je namreč 6. februarja 1911 leta v Tampicu v Illinoisu, eni od zveznih držav ameriškega Srednjega zahoda. Njegov oče je bil irskega porekla, v svojem krogu znan kot ljubitelj dobrega viskija in zagovornik naprednih liberalnih idej. V prvem obdobju svojega življenja je bil tudi Ronald Reagan prisrčen demokratske stranke, a bolj po tradiciji kot iz prepričanja.

Da je lahko obiskoval «Eureka College», si je moral Reagan plačevati vzdrževalno in šolanje sam, saj mu ni mogel oče s svojo trgovino čevljev finančno pomagati. Šolo si je mladi Ronald izbral, ker se je navedel za njeno ekipo ragbija. Njegov čudnega tona, da se je med študijem pravišil predvsem kot izvrsten igralec ameriškega nogometa.

Po končanem šolanju se je zaposlil kot športni radijski krompir pri neki zasebni radijski postaji v Des Moinesu v državi Iowa. Tu ga je odkril agent filmske družbe «Warner Bros.», ki se je navedel nad barvitostjo njegovega glasu. V dolgih letih svoje filmske kariere je Ronald Reagan igral predvsem v drugorazrednih westernskih filmih.

Leta 1940 je poskušil prvič zakonsko srečo z igralko Jeano Wyman, a se je po 10 letih ločil.

Due leti kasneje se je poročil s trinajst let mlajšo filmsko igralko Nancy Davis, ki je sedaj postala nova «first lady».

Poleg svoje filmske dejavnosti se je Ronald Reagan že zgodaj ukvarjal s sindikalnimi problemi svoje stroke in je bil leta 1947 izvoljen za predsednika svojega sindikata. Prav to leto je Reagan spremenil svoja dotedanja liberalna in demokratična načela ter se pridružil McCartijevemu «lovu na čarovnice», ki je uničil toliko ameriških kulturnikov in igralcev osumljenih marksističnih simpatij.

Ronald Reagan je po dokončani pretrgal s svojim «demokratskim» poreklom leta 1954, ko je njegova filmska sreča zbledela in se je zaposlil kot agent za ekonomsko propagandno družbo «General Electric». V svojem propagandnem delu je Reagan uresničil načelo, ki mu je postalo temelj njegove politike: «Obramba vrednot svobode zasebnih obratov in kapitalizma».

V tej novi vlogi ga je kaj kmalu odkrila skupina kalifornijskih finančnikov in podjetnikov, ki ga je prepričala, da stopi v aktivno politiko, obenem mu je omogočila, da je tudi sam postal kapitalist in dokončno rešil svoje dotedanje finančne težave. Začetki niso bili preveč obetavni. Leta 1962 je skušal pomagati pri izvolitvi najbolj zagrozenega rasističnega predstavnika v kalifornijski parlament Johna Roussetta, a ta ni bil izvoljen. Prav tako je bil brezuspešen njegov televizijski govor o podporo skrajnokonservativnega republikanskega predsedniškega kandidata Barryja Goldwaterja.

Ronald Reagan je postopoma zavrzel najbolj skrajna desničarska stališča, kar mu je omogočilo, da je postal leta 1966 kalifornijski guverner, svoj mandat pa je ohranil tudi na naslednjih volitvah. Leta 1968 je prvič poskušil srečo na republikanski predsedniški konvenciji, osem let kasneje je bil nekoliko uspešnejši, a republikanska stranka je takrat izbrala za svojega kandidata Geralda Forda. Letos pa ni imel Ronald Reagan pravih tedencev v Detroitu, kjer je postal uradni predsedniški kandidat republikanske stranke.

Novi ameriški predsednik je torej klasični primer človeka, ki si je ustvaril svoj položaj iz ničla, «self made man» kot jim pravijo v ZDA. To dejstvo močno vpliva na naše doseganje ocene Reaganove osebnosti, ki je med najhujši protislovni. Iz vseh pa lahko izluščimo poleg znanih negativnih oči o njegovi reakcionarnosti, da je Reagan pragmatik, ki se je mnogokrat poživljal na svoje predvolilne objube, ker se strogo drži scenarija, ki mu ga pripravijo njegovi sodelavci in politični svetovalci. Njegova glavna ideološka značilnost, če o ideologiji v ameriških razmerah lahko govorimo, pa je prirojenost najbolj liberalnemu kapitalističnemu sistemu.

REAKCIJE V BONNU NA IZVOLITEV REPUBLIKANSKEGA KANDIDATA

Zamenjava na čelu ZDA ne bo spremenila odnosov med Ameriko in Zahodno Nemčijo

V Nemčiji sicer pričakujejo tršo linijo do Sovjetske zveze in več «atlantskega duha» - Dvomi glede uresničljivosti Reaganove gospodarske politike

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

BONN — Prvi komentarji prepričljive zmage konservativnega republikanskega kandidata Ronalda Reagana na ameriških volitvah se ne razlikujejo mnogo od glavnih smeri ocenjevanja političnega ozračja v Ameriki pred volitvami: objavlja se je ugotovitev, da se je široka javnost obrnila v desno in da po ugotovitvi, da je ZR Nemčija eden najpomembnejših ameriških partnerjev.

Podoben omen kot vlada, namreč da ZR Reaganom nič ne spremeni v vzajemnih odnosih, je dal tudi predsednik socialdemokratske stranke Willy Brandt. Dejal je, da so nastali prijateljski ameriško-zahodnonemški odnosi nedvisno od tega, kdo je na čelu obeh držav in bodo tudi pod novim ameriškim predsednikom ohranili svoj velik pomen. Toda takoj v nadaljevanju je bilo iz Brandtovo izjave čuti zaskrbljenost zaradi negotovosti v pogledu nadaljevanja razoroževanja. «Za socialne demokrate je pomembno, da bosta vodstvi obeh svetovnih jedrskih sil znani poiskati možnosti za realistično vodenje razoroževanja politike», je dejal Willy Brandt.

Tudi iz reakcij drugih političnih skupin v ZR Nemčiji je mogoče razbrati, da pričakujejo v celoti tršo linijo do Sovjetske zveze in da bi to utegnilo v pomembni meri vplivati tudi na razmerja v Evropi in v taboru zahodnih držav. V splošnem zelo previdno, čeprav za dovolj, so na primer reagirali na Reaganovo izvolitev krščanski demokrati, ki pričakujejo, da se ZR Reaganom nič ne spremeni v ameriško-zahodnonemških odnosih. Opozorili so, da je pregledni sklepali o tem, kakšne konkretne korake bo naredil novi ameriški predsednik in se navezaval na tukašnje razširjeno prepričanje, da je Reagan poznan kot pragmatik, ki je pretirano poenostavljal zato, da bi zadovoljil okusu povernega ameriškega volivca, ki je bil v celoti razočaran nad Carterjevim predsedinstvom. Predstavnik za tisk je tudi dejal, da je bionska vlada zadovoljstvo sprejela iste Reaganove izjave v volilnem boju, v katerih je poudarjal pripravljenost razvijati dobre odnose s Sovjetsko zvezo. Boelling je v tej točki očito namigoval na možnost, da bi Reagan kljub vsemu našel možnost za nadaljevanje razoroževanja pogajanj, čeprav je zatrjeval, da pri ratifikaciji drugega sporazuma SALT in da je pripravljen le na nova in bolj zahtevna pogajanja v okviru SALT. Bionska vlada meni, da je treba dati Reaganu in njegovim sodelavcem dovolj časa, da analizirajo mednarodni položaj z novega zornega kota in da potem sprejmejo zunanje-politični koncept. Ne bi bilo dobro, je dejal Klaus Boelling, če bi katera od zahodnih držav hitela z oceno tega, kar se utesuje zgoditi v Ameriki. Poseben je bionska vlada cenila Reaganove izjave o tem, da se zavzema za dobre odnose z zahodnimi zavezniki in se posebej, da je pripravljen z njimi obširno posvetovati, ko gre za izdelovanje skupnega političnega, gospodarskega ali vojaškega

koncepta. Predstavnik bionske vlade za tisk je navsezadnje omenil, da bo imel zvezni kancler Schmidt priložnost srečati se z novim ameriškim predsednikom, ko bo v kratkem obiskal ZDA in da mu bo tedaj sporočil tudi svoje mnenje o položaju na svetovnih razoroževnih pogajanjih in zlasti o pomenu drugega sporazuma SALT za ZR Nemčijo in za evropsko popuščanje napetosti. Boelling je opozoril, da uziava zahodnonemški kancler v ZR Nemčijo na področju razoroževanja, to pa nobeni politični stranki v tem trenutku ne ustreza.

Gospodarstvo je še v položaju pričakovanja in njegovi predstavniki ne govorijo o spremembah, ki bi jo pričakovali. Zarjajo, da Reagan razen splošnih napovedi praktično ni izdelal pričljivega gospodarskega koncepta in zlasti ne ve, kako je mogoče povezati napovedi o davčnih olajšavah z zmanjšanjem zaposlenosti, še manj pa s strogim stališčem do inflacije. Ugotavljajo vrsto kontradiktornosti, kljub temu, da je znano, da so se vrhovi ameriškega podjetništva odločili za Reagan. Delni odmev gospodarstva je seveda tudi devizna borza v Frankfurtu: vrednost dolarja nasproti nemški marki je od večera porasla od 1,91 na 1,93.

MOJICA DRČAR-MURKO

SANTIAGO DE COMPOSTELLA — Politične stranke iz Galicije so zaprosile Jado v Madridu, naj skliče za 21. december ljudsko glasovanje za podelitev avtonomnosti njihovim deželam. Podobno zahtevo so spoznili tudi Baski in Katalonci.

SAN SALVADOR — V vzhodnem predelu te latinskoameriške države je bilo samo večerj ubitih 14 oseb. Vest je potrdila krajevna policija. Do pokola je prišlo dan po splošnem atentatu na člana salvadorske hunte Adolfa Majana.

PO DEVETMESEČNEM UJETNIŠTVU

Ugrabitelji izpustili gradbenika Armellinija

Odkupnina 4 milijard lir - Nečloveški pogoji

Armellinija so takoj sprejeli v bolnišnico

RIM — Za rimskega gradbenika Renata Armellinija, ki so ga neznanici ugrabili februarja letos se je do godišnjica srečno končala z večerjano osvoboditvijo. Zanj so ugrabitelji, ki po vsej verjetnosti pripadajo zloglasni kalabrijski tolpi, najprej zahtevali 10 milijard odkupnine, dejansko pa so se morali zadovoljiti s 4 milijardami, del katerih so preiskovalci že zasledili na Siciliji.

Devetmesečna ugrabitev je hudo prizadela rimskega gradbenika, ki so ga orožniki krajevne postaje S. Elia di Palmi (Reggio Calabria) našli na nekem polju, kjer je brezglavno taval. Armellinija so takoj pripeljali v mestno bolnišnico, kjer ga je v jutranjih urah zašil naš mestni zdravniški urad. Poročilo bodo v devetih različnih jezikih.

Armellinija so neznanici ugrabili 14. februarja v Rimu, ko se je z de la vževal proti domu. Prestreženi svojci so policijo obvestili z enosečno zamudo, kar je v veliki meri olajšalo delo zlikovcev, ki so Armellinija nemudoma pripeljali v Kalabrijo. Armellinija je dejal, da so z njim ravnali skrajno nečloveško. Ugrabitelji, ki so govorili v rimskem in sardinskem narečju, mu niso privoščili niti kopeli in brizga, niti knjige ali dnevnika, skratka nobenega razvedrila. Gradbenik je bil stalno zaprt v tesni sobici brez okna. Edino luč je želevala mala žepna žarnica, ki so jo ugrabitelji obnavljali vsaki tretji dan. Hranil se je le s kruhom in salamo ali sirom, nekajkrat pa tudi s toplo juho. «Dovolili mi niso niti, da molim: je »reiskovalcem dejal nesrečni in zbeigan gradbenik, katerega so ugrabitelji večkrat spravljali v obup s stalnimi grožnjami s smrtjo. Vendar zdravniški ugotavljajo, da splošno zdravstveno stanje bolnika ni zaskrbljujoče.

Orožniki so nemudoma obkolili vse zainteresirano področje in izvedli širo preiskovalno akcijo, vendar brez uspeha. Ugrabitelji so se pravčasno umaknili saj je od trenutka izpustitve minilo že več ur.

V rokah kalabrijske tolpe sta sedaj še dva ugrabljena, Barbara Piattelli, ki so jo ugrabili 10. februarja in industrijec Ercolo Bianchi, ki so ga ugrabili 12. decembra lanskega leta.

ZAGREB — V teku dveh let bo Jugoslavija dobila še eno radijsko postajo. Gre za oddajnik nad 500 kilovatne jakosti, ki bo posredoval vesti v nevrščene države vseh petih kontinentov. Radijsko postajo bodo zgradili v Zagrebu. Poročilo bodo v devetih različnih jezikih.

OB UPANJU, DA NE BO IZPOLNIL SVOJEGA VOLILNEGA PROGRAMA

V MOSKVI PREVIDNO SPREJELI IZVOLITEV RONALDA REAGANA

Sovjetski komentariji izražajo upanje, da bodo v ZDA vendarle spoznali, da je edina pot do mednarodnega sožitja v pogajanjih o kateremkoli vprašanju sveta

Dopisnik DELA za Primorski dnevnik

MOSKVA — Prvo vest o izvolitvi Ronalda Reagana za novega predsednika ZDA so v Moskvi objavili po radu nekaj ur ob osmih jutraj po tujaknjem času. V vesti je rečeno, da je postal novi predsednik ZDA bivši guverner Kalifornije republikanec Ronald Reagan, da preštevajo glasov sicer še ni končano, toda razlika v glasovih zanj je tolikšna, da je bil Jimmy Carter že prisiljen priznati svoj poraz. Ob sedmih po moskovskem času je zbral Reagan 273 glasov volilnih moči, kar je več, kot pa je potrebno za izvolitev.

Novi gospodar ameriške Bele hiše je, torej Ronald Reagan. Ne bi mogli trditi, da je njegova izvolitev za Moskvo presenečenje, saj se je ameriško javno mnenje proti koncu politične kampanje vedno bolj nagibalo na njegovo stran, da je bila po moskovskih ocenah tik pred volitvami tehnika skorajda uravnotežena z neznatno prednostjo za Reagana. V skladu s tem so bili tudi polemiki toni od programa, ki ga je Reagan zagovarjal v predvolilni kampanji, vedno bolj previdni. Na začetku pa povsem odločilni. V zadnjem času so se sovjetski komentariji osredotočili na vprašanje, koliko naj Reagan verjame, da bo res »predsednik miru«.

Najbolj odkriti je to »vprašanje« zastavil komentator sovjetske agencije APN. «Kaj je Reagan, napravljal, da bi dokazal, da bo res »predsednik miru«? Zunanje-politična platforma Reagana je po sodbi tega komentatorja taka, da se oblikovalci njegove zunanje-politične platforme prizadevajo doseči dva cilja: vse, kar je Carter napravil za zagotovitev miru, se treba postaviti na laž in spraviti dokončno z dnevnega reda. Vse isto pa, kar je Carterjeva administracija napravila za to, da bi se začel nov krog v oboroževalni tekmi, da bi ZDA polovale svojo moč — vse to je treba mnogokratno pomnožiti.

Temu sledi še opozorilo: Združene države Amerike igrajo v svetu tolikšno vlogo, vzajemna povezanost današnjega sveta je tolikšna, da morajo v ZDA spoznati, kako velika je odvisnost tudi od tega, kakšno zaupanje uživa ameriški predsednik tudi drugod po svetu. Ob koncu sedemdeset let je vladala — za primer — po svetu velika kriza zaupanja v ZDA.

Kakšno pot bo zdaj ubral novi predsednik ZDA? Ali bo uresničil tisto, kar je govoril v predvolilni kampanji, da je treba prekiniti vlogo godbo s Panamo, blokirati Kuba, nuditi vojaško pomoč kontrarevolucionarni intervenciji v Afganistanu, da se morajo ZDA vojaško vpletati, kjer je razplamteva požar po

svetu, na primer zdaj v Perzijskem zalivu, da je treba izpolniti naročila ameriški vojni industriji za graditev novih vrst orožja? Bi pa je »sproti« dogovor o SALT 2, proti nadaljnjemu popuščanju mednarodne napetosti v odnosih med Vzhodom in Zahodom. Jastrebi so uspeli splesti svoje gnezdo v Beli hiši že za časa Carterja, v mednarodni javnosti pa so videli avtorji Reaganove zunanje-politične platforme kot epice iz istega gnezda, so zapisali v agenciji APN.

Resda so drugi komentatorji v Moskvi dosti pomirljivejši in po njihovi sodbi ne kaže dobesedno imati vsega, kar poveda predsedniški kandidati v želji, da bi se pokazali pred volivci kot moške trdnje volje in roke, kajti nekaj drugega je, kadar se predsednik sreča z realnimi problemi. Toda bojazen ostaja, da Reagan morebiti res ne bi krenil po poti, ki so mu jo začrtali oblikovalci njegovega pred-

volilnega programa. To pa bi pomenilo zamrznitev komaj začeti pogajanj med sovjetskimi in ameriški predstavniki v Ženevi, to bi pomenilo polom bližnjega posvetovala o sodelovanju in varnosti v Evropi v Madridu, to bi pomenilo prireditve v čase hladne vojne in začetek novega vzgona oboroževalne tekme. To pa bi seveda pomenilo tudi, da bi morali dati v Sovjetski zvezi še več sredstev za oboroževanje in pravkar opredeljen program obsežnejšega izboljševanja življenjske ravni spet postiti v ozadje.

Zato se skorajda vsi sovjetski komentariji zdajne čase končujejo z mislijo, naj bi v ZDA vendarle spoznali, da je edina pot do mednarodnega sožitja v pogajanjih o kateremkoli vprašanju sveta. To je veljalo tako za Carterja, velja pa še toliko bolj za »neznanca« Ronalda Reagana.

VLADO JARC

V PONEDELJEK BODO V RIMU PODELILI ŠEST NAGRAD

Zadnje priprave na «zlato Osimo»

Intervju odgovornega urednika revije Italjug Luigiia Saporita za naš dnevnik - «Pobudo smo si zamislili septembra letos»

Dr. Saporito med tiskovno konferenco v Opatiji

OPATIJA — V tork je bila na ponedelna tiskovno konferenco, med katero je ravnatelj revije «Italjug» spregovoril še o zadnjih pripravah za podelitev nagrade «zlato Osimo». Vazno priznanje bodo podelili vsako leto tistim zaslužnim ljudem, tako iz Italije kot iz Jugoslavije.

Ki so si prizadevali za poglobitev in izboljšanje prijateljskih odnosov med obema državama. Ob zaključku srečanja smo zaprosili dr. Saporita za intervju, ki ga je rad dal za «Primorski dnevnik».

«O nagradi »zlato Osimo«, smo

prideali premišljevanje iz septembra meseca. In v tem času je pobuda naletela na izreden odziv. Več političnih, gospodarskih in kulturnih predstavnikov, tako iz Italije kot iz Jugoslavije, so se s pobudo strinjali. S tem v zvezi lahko rečemo, da takega plebiscita nisem pričakoval. To je prav gotovo priznanje tako za pobudnike kot tudi za številne druge osebe, ki si dan za danem prizadevajo za poglobitev sosedskih odnosov med obema državama. In to je nedvomno pozitiven znak v sedanjem svetu sporov, nesoglasij, vojn...»

«Saporito, med to prvo izdajo »Zlatega Osima« bodo podelili več priznanj...»

«Za ker gre za prvo izdajo in ker je kandidatov res veliko in so vsi zaslužni, smo se odločili, da bomo podelili tri »zlata Osima« italijanskim osebnostim in prav tako tri nagrade jugoslovanskim. Izbra kandidati so izredno širok krog oseb, ki so izpolnile posebne obrazce. Na grade bodo prejele res zaslužne osebnosti».

«Med današnjim srečanjem s časnikarji ste določili vse podrobnosti? »Prav tako »zlato Osimo« bomo podelili v ponedeljek popoldne, 10. novembra, v palači Barberini v Rimu. Slavnostne svečanosti se bodo udeležile številne osebnosti političnega, gospodarskega in kulturnega življenja z obeh strani meje. Ob tej priložnosti smo povabili v Rim tudi Mariana Rumorja in Milosa Minića, ki sta 10. novembra 1975 v kraju Osimo blizu Ancone podpisala sporazum, ki predstavlja uresničenje načel helsinkiške konference».

«Kaj Francija zdaj pričakuje od naslednika? Rahli zaskrbljenost, ki pričakujejo »več atlantskega duha« in krepitve zahodne skupnosti na vseh področjih. Predvidnost s tem v zvezi je verjetno posledica dejstva, da ta napoveda večje materialne zahteve do ZR Nemčije na področju oboroževanja, to pa nobeni politični stranki v tem trenutku ne ustreza.

E. OPASSI

Michel Poniatowski, nekdanji notranji minister, a tudi danes pomembna figura za elizejskimi kiti sam, je Carterja označil kot človeka protislovja, državnik, s »neimi protislovji«: omahoval da je med mnenji svetovalca Brzezinskega, predstavnika v OZN Younga, Pentagona, CIA, kongresa, epa se prva dama je delila navete ženi bivšega iranskega šaha, je bil bil ker Giscardov etetični ambasador.

Michel Jobert, nekdanji minister za zunanje zadeve, je bil v kritiki poraženega predsednika blazji, predvsem pa je njegovo vlogo pomenil širše, bolj dialektično: «Ni lahko zamaskati, ki zdaj skoči iz južnjakših voda na površje ameriške politike. Ni lahko zamaskati, ga meče sem ter tja močna ameriška sapa: ljudstvo, ki se ni izoblikovalo, trza v vse smeri in ne dosledno ravnanje je ena od njih».

In kaj Francija zdaj pričakuje od naslednika? Rahli zaskrbljenost, ki pričakujejo »več atlantskega duha« in krepitve zahodne skupnosti na vseh področjih. Predvidnost s tem v zvezi je verjetno posledica dejstva, da ta napoveda večje materialne zahteve do ZR Nemčije na področju oboroževanja, to pa nobeni politični stranki v tem trenutku ne ustreza.

«Sic transit gloria mundi» — v londonskem muzeju vojsnih ludk so Carterjevo podobno nemudoma zamenjali z Reaganovo, (AP)

sti, ki pa je predvsem posledica neznanke, kakršna je bivši kalifornijski guverner, kančaku omalovazevanja tega »kavboja« (katerega film je eden od francoskih TV programov predvajal tedne zapored) se pridružuje upanje, da se bo Reagan morda le »naredil«, čes: Bela hiša je zaklet grad, v katerega so stopali poprečneži, a ga zapuščali kot veliki vitez. Take skrite želje izražajo predvsem krog kapitala. Pariški «Figaro», glasilo francoske buržoazije, ki je pred dnevi objavil intervju s kandidatom Reaganom, se novemu predsedniku danes začrtalo celo nekakšen program »enajstih točk«: obramba, diplomatika, inflacija in nezaposelnost, energetika, prerod domačega »businessa«, odprava »strahu na ulici«.

Kako bi bilo torej mogoče strniti prve odmeve glede na štiri velike politične struje v francoskem življenju? Komunisti so najodločnejši: glasilo «L'Humanité» v današnjem ugodniku znova poudarja Carter ali Reagan, orientacijo ameriške strategije bodo vedno dolocile iste multinacionalke (glasilo KPF je edini jutranjik, ki se mu ni posredilo, da bi bralce seznanil z izidom volitev). «L'Unité», uradni tisk socialistične stranke, je mnenje socialistov jedrnat strnil v stavku: «Posred po svetu in v ZDA skrajneži podpirajo Ronalda Reagana. Ze zaradi te podpore nam je Carter ljubi — kljub vsemu drugemu».

Zdaj je vsekakor odločeno in do novega leta, prehodnega obdobja v ameriški politiki, ima Giscard že izpolnjen kolektor: vrh Pariz-Bonn, podobno srečanje s Italijani, Bernski vrh. Potem se bo še za francoskega predsednika začel predvolilni boj. Časa za oceno republikanske administracije bo torej dovolj, elegantno se bo mogoče izogniti tudi zameri, ki bi si jo elizejska palača nakopala v Moskvi, če bi prehitro pokazala, da je zadovoljna z novim stanovanjem v Beli hiši.

VILKO NOVAK